

Divya Sparsha

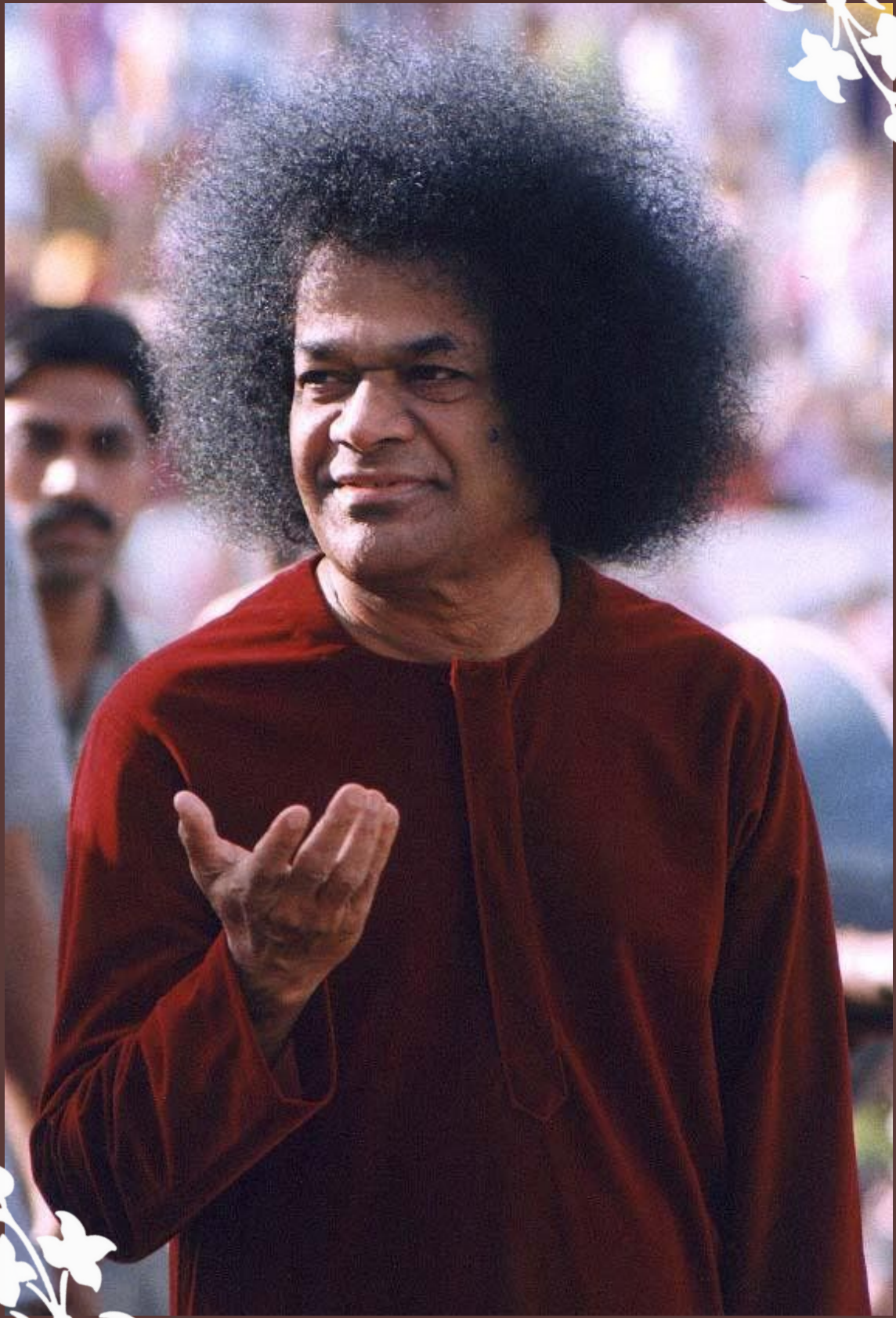
Divine Touch that Transforms

तस्मात् जाग्रत जाग्रत

Tashmat Jagratha Jagratha

*An E-Magazine
Sri Sathya Sai BalVikas Alumni, Odisha*

“ଦିବ୍ୟ ସ୍ମୃତି”

ଭଗବାନଙ୍କ ପାଦ ପଦ୍ମରେ ବିନୟ ଭକ୍ତିଅର୍ଘ୍ୟ

Divine Discourse

The moon is the presiding deity for the mind. Today, it is Poornima (full moon day). What does Poornima signify? It means the completion of the full circle by returning to the starting point. One half of the circle is represented by worldly life. It is like the letter "C". This is equated with science, which is incomplete knowledge. The full circle represented by the moon represents the state of the mind when it is filled with Love. Guru Poornima is observed today. Gu means darkness and Ru means dispelling. Guru means one who dispels darkness. Guru Poornima is the day on which one celebrates the dispersal of the darkness of ignorance from the mind. Hence, people should fill their minds with the all-embracing Love Principle. To experience the fullness of Love, you have to fill your hearts completely with Love. That will be the result of total devotion.

Sri Sathya Sai Speaks V27:Ch21, Divine Discourse July 22, 1994

*The bird with you,
the wings with Me
The foot with you,
way with Me;
The eye with you
the form with Me:
The thing with you,
the dream with Me
So are we free,
so are we bound:*

*So we begin and so we end;
You in Me and I in you.*

*With Love
Baba*

From State President's Desk...

Aum Sri Sairam

With Bhagawan's bountiful blessings, the third bi annual issue of Dibya Sparsha is getting released on this auspicious Guru Poornima. Following His Divine Footprints we have to sail and cross the ocean of Samsara. Swami terms it as Dustara Bhabasagara. In order to remove the obstacles that distract us and prolong our divine journey, we need to remember just two things, not even an iota more. These two are constant utterance of His name and following His footprints i.e. His directions His advise and His actions.

Many Sadhakas feel that to attain Godhead one has to first shed his negative qualities and then only God can be realised. But this is not a right perception according to our Bhagawan. Swami out of His infinite compassion has made this very simple for all.

Let us understand this.

Now we all know that the Highway to God has two sides, namely detachment from the world and attachment to God. But howsoever we try, the frickle mind (Chanchalam Hi Manah Krushna) wont let us achieve complete detachment and thereby our focus on God will not be constant and consistent. On the other hand If we prefer the second i.e. attachment to God, then our lives will be filled with divine bliss. We derive nectarine joy by singing His Glory (Bhajan) and participating in His work (Seva). Our heart expands to love all and serve all. We are filled with Rasa (juice) like a ripe fruit (Janana). What happens when a fruit is ripen? It smoothly gets detached from the branch that held it for so long. Similarly when with deep attachment to Our Lord we become one with Him, we get automatically detached from the world and merge with Him (Real detachment is deep attachment to God).

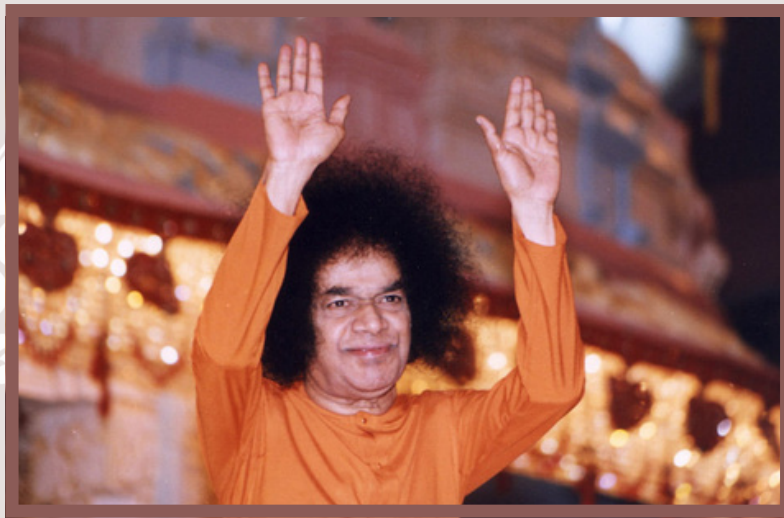

How simple isn't it?

This third edition of Dibya Sparsha has its theme '**Tasmat Jagarata Jagrata**' meaning ' **therefore always be careful**'. Our Swami says the ABC of life is Always be Careful. What is that we should all be careful about. To me, I should always be careful to all the vagaries, attractions, repulses that take me away from my Lord. I should be careful that nothing in this world fascinates me except Him and if anything fascinates me then it Has my Lord in it.

Therefore we need not worry that we are too little for this broad highway. Just hold on to Him and handover to Him. Rest will be the best. Bowing before His Lotus Feet.

Sj. Narayan Prasad Sar
State President, SSSSO, Odisha

Offering

Modest Submission....

The sublime call of the Sri Sathya Sai Suprabhatam is “Uttistha... Uttistha... Uttistha... Utistha... and Uttistha...”. All of us must be chanting it every morning. Every day with much emphasis on “Uttistha” it calls us to wide awake. As per Bhagavat Geeta, the embodied soul enjoys the objects of the senses using ears, eyes, skin, tongue, and nose –

*śhrotrami chakṣhuḥ sparśhanami cha rasanami ghrāṇam eva cha
adhiṣṭhāya manaśh chāyami viṣhayān upasevate*

These five indriyas tie us with the objects of the senses and put us in a state of sleeping. That’s why Suprabhatam awakes our Panch-Indriyas uttering “Uttistha Panchaka” every morning. Due to the attachment of indriyas with sense objects, Shada-Ripus within us gets enough strength to steadily become strong enough which lead us to the “Sadaasupta Abastha”. Keeping this in mind, Adi Shankar was telling this aphorism as:

*Kamascha Krodhascha Lobhascha
Dehe Tishtathi Taskara
Jnana Ratnapaharaya
Tasmath Jagratha Jagratha*

Reiterating Adi Shankar’s aphorism, this issue of Divyasparsha has kept before us the challenges of awakening our mind by constant hammering it with Jagratha Jagratha.... like the night watchman who used to keep a

gong and bang on it frequently with a padded hammer and produce a resounding tone to protect the king's palace from thieves and robbers. While banging on the gong, he used to utter loudly Jagratha Jagratha.... His objective was also to keep himself awake.

So to keep ourselves awake, Divyaspasha is banging on the gong which is silently speaking to our mind Tasmath Jagratha Jagratha.... It is Divyaspasha's modest submission before all of us. Let's listen to its Voice....

Sj. Amiya Ranjan Kanungo
State Education Coordinator (G)
SSSSO, Odisha

Ashirbachana

Arise --- Awake !

This is the prime mantra of Life. But this awakening has always remained a silent unfoldment of the Divine will to manifest as the panorama of creation, endowed with diversity, multiplicity and differences gets to embracing all in the unseen and unbroken bond of Love.

When we love in tune with its rhythm, we experiment with harmony and well- being.

Harvard school of scientists find spending time in nature lowers our Cortisol level, the stress- exacerbating hormone.

Nature helps cognitive development in children and a childhood access to nature strengthens the cognitive health of people above 70 years and more. Daily nature access can yield a 17 percent lower risk of behavioral problems.

Scientists researching on the Japanese practice of "Shinrin- Yoku" or forest bathing-walking through woods, looking, touching and smelling leaves, barks, and flowers - find this bestows 12.4 percent lower Cortisol and a 5.8 percent lower heart rate.

Researchers report that spending just two hours a week in nature can significantly improve human's sense of well-being apart from lowering cardiovascular diseases, diabetes, blood pressure and obesity. These observable facts remind us of the lives of the rishis of yore who enjoyed their being and becoming and awakened to the Voice of Truth and graciously left for us words those are Truth. So, once we are awakened, life flows in the path of wellbeing for all.

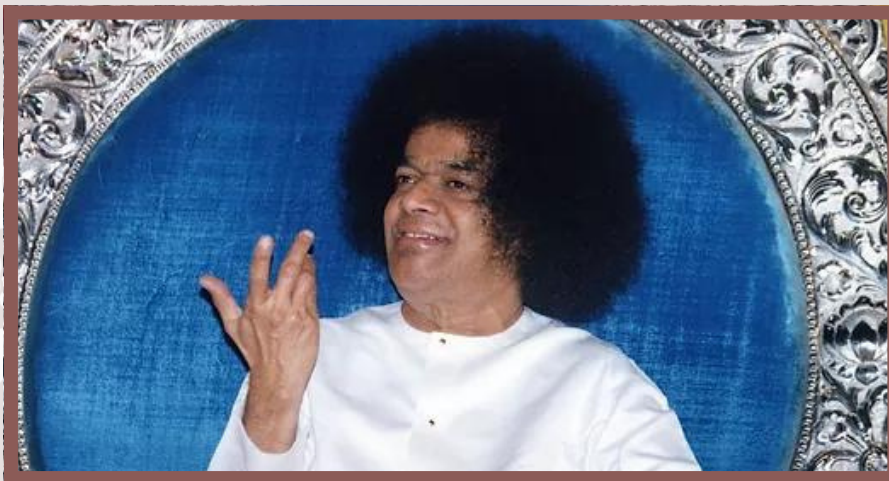
But this invisible hand that drives this awakening, remains a mystery because of its omnipresence and transcendence simultaneously. "Isavasyopanishad" adores this awakening in the manthra tailantarasya sarvasy tadu sarvasasya bahgufalt".

What does that mean?

He wills to play the game of hide and seek with each one of us and, while trying to unsuccessfully catch Him, we too remain blissfully engaged. I find contributions of articles to this wonderful magazine, JagrataH... JagrataH to be like beautiful, sweet, and fragrant flowers that will delight the hearts of readers with Joy that lies at the root of creation as LOVE.

I pray to my Lord and my Divine Master Sri SathyaSai Baba to bless it so that it touches millions of hearts. Loving Sairam

Er. Sachidananda Nayak
Bhubaneswar

ସଂପାଦକୀୟ

ପରମ ପ୍ରେମମୟା ଦିବ୍ୟ ଜନନୀଙ୍କ ଅପାର ଅନୁକମ୍ପାର ନିଦର୍ଶନ ସ୍ୱରୂପ ଆମେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମାନବ ଜନ୍ମ ପାଇଛୁ, ତାଙ୍କରି ସମସାମୟିକ ହୋଇ ଜନ୍ମ ହୋଇଛୁ ଏବଂ ତାଙ୍କ କୃପା ବଳୟ ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କରି ସାନିଧ୍ୟରେ ଜୀବନ ଅତିବାହିତ କରିବାର ଅନୁପମ ସୁଯୋଗ ପାଇଛୁ । ସାଇ ବଗିଚାର ଟିକି ଫୁଲକୁ ଦିନେ ସେ ହିଁ ଚୟନ କରିଥିଲେ ତାଙ୍କ ଦିବ୍ୟ ଉପବନରେ ପ୍ରେମଜଳର ସିଞ୍ଚନରେ ବିକଶିତ ହୋଇ ସୁଗନ୍ଧ ବିଛୁରିତ କରିବାକୁ । ଦିବ୍ୟପ୍ରେମର ଆଶ୍ଳେଷରେ ପରିପାଳିତ ଦିବ୍ୟ ଶିଶୁ ଯେତେବେଳେ ବଡ଼ ହୁଏ, ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦିବ୍ୟ ବାଣୀ କର୍ଣ୍ଣରେ ଅନୁରଣିତ ହୁଏ, "ସଂସାରରେ ରୁହ ସଂସାରର ହୋଇ ରହିଯାଅ ନାହିଁ" । ସେହି ପବିତ୍ର ବିଭୁପ୍ରେମରେ ନିତ୍ୟ ସ୍ନାନ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ଦୁନିଆର ଆଉ ସବୁ ନିରର୍ଥକ ।

ସଂସାର ଅଳିକ । ମାତା, ପିତା, ବନ୍ଧୁ, ଭ୍ରାତା ଏସବୁ ସୁମଧୁର ସମ୍ପର୍କର ଡୋରି ମଧ୍ୟ ଚିର ସ୍ଥାୟୀ ନୁହଁ, ଏପରିକି ଆମ ନିଜସ୍ୱ ଶରୀର ମଧ୍ୟ କ୍ଷଣସ୍ଥାୟୀ ଯାହାକୁ ଆମେ ଅତି ଭଲପାଉ । ମୃତ୍ୟୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ ଯଦିଓ କେବେ ଆସିବ ତାହା ଅନିଶ୍ଚିତ । ତଥାପି ଏ ମୋହ ମାୟାର ବନ୍ଧନରେ ଆମେ ବନ୍ଧା । ତେବେ କ୍ଷଣସ୍ଥାୟୀ ଜୀବର ହୃଦୟ ସିଂହାସନରେ ଚିରନ୍ତନ ଶାଶ୍ୱତ ଇଶ୍ୱର ଆରୁଡ଼ ହୋଇ ସତତ ଜାଗ୍ରତ କରିଚାଲନ୍ତି । ଅନ୍ତରେ ନିନାଦିତ ସେହି ସତତ ଜାଗୃତିର ଝଙ୍କାରକୁ ଶ୍ରବଣ କରିବାର ସାଧନାରେ ନିଜକୁ ବ୍ରତୀ କରିବାକୁ ହେବ । ତେବେ ହିଁ ଭଗବାନ ଯେ ଆମ ମାତା, ପିତା, ବନ୍ଧୁ, ସଖା, ଚିରସହଚର ଏ ଭାବନା ସୁଦୃଢ଼ କରି ଜୀବନ ଯାତ୍ରାରେ ଆଗେଇ ଚାଲିବା ।

ଯେଉଁ ଜଗତ ନିଜେ କ୍ଷଣସ୍ଥାୟୀ, ସେ କେମିତି ଚିରସ୍ଥାୟୀ ଆନନ୍ଦ ଦେଇପାରିବ ? ବୁଦ୍ଧ କହିଥିଲେ, "ସର୍ବମ୍ ଦୁଃଖମ୍ ଦୁଃଖମ୍, ସର୍ବମ୍ କ୍ଷଣିକମ୍, କ୍ଷଣିକମ୍" । ଭଗବାନ କହନ୍ତି, "ସମାଜରେ ହସ୍ତ, ଅରଣ୍ୟରେ ମସ୍ତକ" ଏଭଳି ଭାବଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର ଅଧିକାରୀ ହୁଅ । ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନ ବେଳେ ପରଦା ଆମକୁ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ ଯାହା ଉପରେ ତାହା ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଥାଏ । ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଆମକୁ ବାସ୍ତବ ଲାଗେ ଯଦିଓ ବାସ୍ତବତା ସେଥିରେ ନଥାଏ । କିନ୍ତୁ ପରଦା ପୂର୍ବରୁ ଥିଲା, ରହିଛି ଓ ରହିଥିବ ଏବଂ ଏହାହିଁ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରର ଆଧାର । ଜନ୍ମ ଜନ୍ମ ଧରି ଯେଉଁ ପ୍ରଭୁ ଆମର ଏକମାତ୍ର ବିଶ୍ୱସ୍ତ ବନ୍ଧୁ, ଯିଏ ପଲକ ଚକ୍ଷୁ ଗୋଲକକୁ ରକ୍ଷା କଲା ଭଳି ଆମକୁ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ଭୁଲିଯାଇ ଆମେ କ୍ଷଣିକ ସଂସାରର ମରୀଚିକା ପଛରେ ଧାବମାନ । ଥରେ ଗଭୀର ନିଦ୍ରା ପରିହାର କରି ଏହି ସତ୍ୟକୁ ଉପଲବ୍ଧି କଲେ ଜାଣି ପାରିବା ଯାହାକୁ ସବୁ କିଛି ବୋଲି ଭାବୁଛୁ ତାହା ପ୍ରକୃତରେ କିଛି ନୁହଁ ।

ସଂସାର ମାୟା ଜାଲରେ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ହେବାର ଆଶଙ୍କାକୁ ଆଡେଇ ଦେଇ ଯିବାପାଇଁ ପୁଣି ଭଗବାନ ଆମକୁ କହିଥାନ୍ତି "ପଦ୍ମ ଭଳି ବିକଶିତ ହୁଅ" । ପଦ୍ମ ଯେପରି ପଙ୍କ ଓ ଜଳରେ ବିକଶିତ ହୋଇ ଉଭୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅ ପ୍ରଭାବିତ ରହେ ସେଭଳି ନିର୍ଲିପ୍ତ ଜୀବନର ଅଧିକାରୀ ହେବାକୁ ସ୍ୱାମୀ ଆମକୁ ପ୍ରେରିତ କରିଚାଲନ୍ତି ।

ରାମ ଓ କାମ, କୃଷ୍ଣ ଓ ତୃଷ୍ଣା କେବେ ଏକାଠି ରହିପାରିବେ ନାହିଁ । ଈଶ୍ଵରଙ୍କ ପ୍ରତି ଯେବେ ଆମେ ଆସକ୍ତ ହେବା, ସଂସାର ପ୍ରତି ସେତିକି ନିରାସକ୍ତ ହେବା । ଈଶ୍ଵରଙ୍କ ଦିବ୍ୟ ପ୍ରେମର ମଧୁରତା ଯେତେ ଆସ୍ଵାଦନ କରି ଚାଲିବା, ସଂସାର ପ୍ରତି ନିର୍ଲିପ୍ତତା ସେତେ ବୃଦ୍ଧି କରିଚାଲିବା । ଭଗବତ ଅନୁରାଗରେ ଯେତେ ହୃଦୟ ଉଦବୁଦ୍ଧ ହେବ ଅନ୍ୟ ସବୁ ପ୍ରତି ବିରାଗ ଭାବ ସେହି ପରିମାଣରେ ଜାଗ୍ରତ ହେବ । ଅତୀତ ଆମର ସାଇ ଦିବ୍ୟ ପ୍ରେମରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ, ଆମ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନେକ ନୂତନ ସମ୍ଭାବନାର ଭଣ୍ଡାର ଏବଂ ସାଇଙ୍କ ସହ ଜୀବନ ଯାତ୍ରାରେ ଭବିଷ୍ୟତ ଖୁବ୍ ଉଜ୍ଜ୍ଵଳମୟ । ସମୁଦ୍ରରେ ମିଳିତ ହେବାରେ ହିଁ ନଦୀର ପୂର୍ଣ୍ଣତା ଓ ଆନନ୍ଦ ।

ସ୍ଵାମୀଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା, ସଂସାରର ଅଳିକତାକୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରାଇ ସେଥିପ୍ରତି ସତତ ଜାଗ୍ରତ ରଖି, ଦିବ୍ୟ ଭାବନାରେ ଆମ ଜୀବନକୁ ଉଦବୁଦ୍ଧ କରେଇ ଜୀବନର ପ୍ରକୃତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦିଗରେ ଆଗେଇବାରେ ଆମକୁ ସହାୟ ହୁଅନ୍ତୁ ।

**ସାଇ ଚରଣାଶ୍ରିତା
ଶ୍ରୀମତୀ ବିଜୟଲକ୍ଷ୍ମୀ ଶତପଥୀ**

Editorial Board

Smt. Bijaylaxmi Satpathy
Smt. Eva Parida
Sri Smruti Ranjan Jena
Dr. Priyambada Mohanty
Smt. Prabhati Dash
Sri Trilochan Mishra
Prof. K. K. Padhi

Advisory Committee

Sri Narayan Prasad Sar
Sri Amiya Ranjan Kanungo
Kumari Niharika Kanungo
Sri Sushant Mohanty

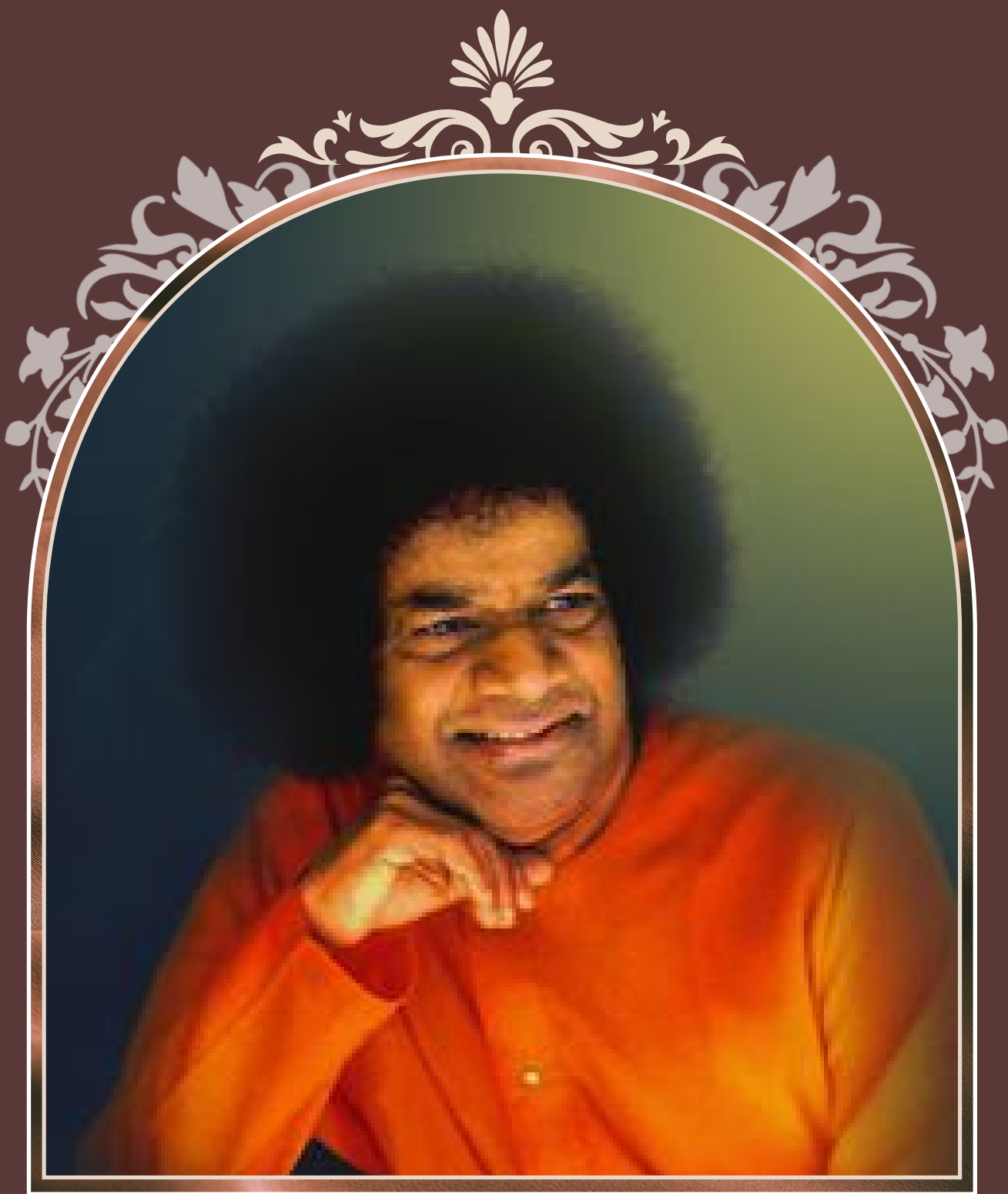

Contents- English

1	Tashmat Jagratha Jagratha	<i>Sri P. Satya Deep</i>
2	God is our only True Friend in this Transient world	<i>Sri Narayan Sahoo</i>
3	Thousand Mothers' Love...	<i>Ms Sai Gayatri Sahoo</i>
4	Tere Aangan Mein Main Kab Aaon	<i>Sri Mrutyunjay Dash</i>
5	God is only our True Friend	<i>Ms Subhashree Patra</i>
6	Reflections	<i>Sri P. Rama Krishna</i>
7	He Prana Sakha Bhagwan	<i>Dr. Debasmita S Asha</i>
8	A walk with my Orange Buddy	<i>Sri P. Satish Kumar</i>
9	A Divine Rhythm !	<i>Ms Sai Subhalaxmi Acharya</i>

ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗ

ଏ ଜୀବନ ତୁମ ଉପହାର

କୁମାରୀ ଗାୟତ୍ରୀ ମୁନ୍ନା

ଜିଲ୍ଲା ଶିକ୍ଷା ସଂଯୋଜିକା, ସମ୍ବଲପୁର

ଜୀବନର ଉଦ୍ଭାନ ପତନ
ଯେବେ ଯେବେ ହୁଅଇ ଅସହ୍ୟ
ଦିବ୍ୟସ୍ପର୍ଶ ତୁମ ଶ୍ରୀହସ୍ତର
କରେ ଏହି ଜୀବନ ଉଦ୍ଧାର ।
ପ୍ରଭୁ ମୋର,
ଏ ଦୁଃଖ କି ତୁମ ଉପହାର ?

ଜୀବନର ଚଲାପଥେ ଯେବେ
ନିଃସଙ୍ଗତା ଲାଗେ କଷ୍ଟକର
ମର୍ମେମର୍ମେ ଅନୁଭୂତ ହୁଏ
ତୁମେ ଯେ ମୋ ସଖା ନିରନ୍ତର ।
ପ୍ରଭୁ ମୋର,
ନିଃସଙ୍ଗ ଜୀବନ କି ତୁମ ଉପହାର ?

ଜୀବନ ସଂଘର୍ଷେ କେବେ ହେଲେ ଧୈର୍ଯ୍ୟହୀନ
ଅବା ଅଳେ ବିଶ୍ୱାସ ହେଲେ କେବେ କ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ
ଭରିଦିଅ ପ୍ରତି ପ୍ରାଣେ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଯେ ଅପାର
ପ୍ରଭୁ ମୋର,
ସଂଘର୍ଷ କି ତୁମ ଉପହାର ?

ତୁମେ କିଏ ତାହା ମୁଁ ଜାଣେନା
ତୁମ ଇଚ୍ଛା ବୁଝି ମୁଁ ପାରେନା
ହେଲେ ପ୍ରଭୁ ବିଶ୍ୱାସ ଗଭୀର
ପ୍ରଭୁ ମୋର,
ଏ ଜୀବନ ତୁମ ଉପହାର ।

ଦିବ୍ୟ ପ୍ରେମ ତୁମରି

କୁମାରୀ ସାଇ ନୂତନ ନିଆଲ

ରାଜ୍ୟ ଯୁବ ସଂଯୋଜିକା

ଉଇଁ ଆସିଲା ଦେଖ ଅମା ଅନ୍ଧକାର ଚିରି
ନିର୍ମଳ ହୃଦ ଆକାଶେ ବିଛୁରିତ, ଦିବ୍ୟ ପ୍ରେମ ତୁମରି
ଫୁଟିଲା ମୁହଁରେ ହସ, ପାଇବି ନୂତନ ଜୀବନ
ଦେଇ ତୁମ ପ୍ରୀତି ପରସ, ଉଦ୍ଧରିଲ ମୋତେ ଆହେ ପତିତ ପାବନ
ଭୁଲିବି କିପରି, ଏ ଜୀବନ ତ ଦାନ ତୁମରି ।
ଜୀବନର ମରୁଭୂମିରେ ବରଷାଇଲ ତୁମ ଦିବ୍ୟ ପ୍ରେମର ଲହରୀ
ସ୍ବାମୀ, ଯେତେବେଳେ ମନରେ ଉଠି ମାରେ ଅସୁମାରୀ ପ୍ରଶ୍ନର ଢେଉ
ତୁମେ ଯେ ଅଛ ସାକ୍ଷୀ ପ୍ରଭୁ ମାଗିନାହିଁ ତୁମ ପ୍ରେମ ବିନା କିଛି ଏ ସଂସାରେ ଆଉ ।

ହୃଦୟର ପ୍ରତିଟି ସ୍ପନ୍ଦନ ଜପୁଥାଏ ସ୍ବାମୀ ସ୍ବାମୀ
ବ୍ୟାକୁଳରେ ପ୍ରାଣ କାନ୍ଦୁଥାଏ ତୁମ ପ୍ରେମ ପାଇଁ
ଜାଣିଛି ଏଇ ଯେ ଅନନ୍ତ କରୁଣା ତୁମରି ହେ ଅନୁର୍ଯ୍ୟାମୀ ତୁମରି ଇଚ୍ଛା ବିନା
ଗଛ ର ପତ୍ର ଟିଏ ବି ହଲେ ନାହିଁ
ଏ ମନ କିପରି ଝୁରିବ ତୁମ ଦିବ୍ୟ ବଦନ କୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ
ସବୁତ ତୁମ କୃପା ହେ ଗୋସାଇଁ ।

ତଥାପି ମୋହ ମାୟା ବନ୍ଧନରେ କାହିଁକି ଦିଅ ବାନ୍ଧି
ଯେତେବେଳେ କଷ୍ଟ ପାଇ ହୁଏ ଛଟପଟ ଏ ପ୍ରାଣ ପକ୍ଷୀ
ଦୌଡ଼ି ଆସିଥାଅ ମୋତେ ମୁକ୍ତ କରି,
ଅଜ୍ଞାନକୁ ଦେଇଥାଅ ଦୂର କରି
ହେ କରୁଣା ସାଗର ପାରିବି କି ସୁଝି ଏ ରଣ ତୁମରି
ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ରେ ମୁକ୍ତ କରେ ମୋତେ, ଦିବ୍ୟ ପ୍ରେମ ତୁମରି , ଦିବ୍ୟ ପ୍ରେମ ତୁମରି ।

ପ୍ରେମ ଓ କରୁଣାର ତେଣା ମେଲାଇ
ଉଡ଼ି ଚାଲେ ଅନନ୍ତ ଦିଗବଳୟକୁ
ନାହିଁ କିଛି ଅବଶୋଷ ନା ଅଛି କିଛି ଅଭିଯୋଗ

ନା ପଶ୍ଚାତାପ ନା କାମନାର ଉଦବେଗ
ଅଛି କେବଳ ତୁମ ଶାଶ୍ୱତ ପ୍ରେମର ଲହରୀ ।

ବାଣ୍ଟି ଚାଲିବି ଏ ପ୍ରେମକୁ ସଂସାରେ ତୁମରି
ତୁମେ ଯେ ଅଛ ପ୍ରତିଟି କଣିକାରେ ,ଦେବାକୁ ତୁମର ନିସ୍ୱାର୍ଥ ପ୍ରେମକୁ ଅଜାତି
ଚାହିଁ ବସିଛ ପ୍ରତିଟି ନୟନରେ ତୁମେ ଯେ ଜନ୍ମ ଜନ୍ମର ସାଥୁ ମୋହରି
ଆଜି ସବୁ ବନ୍ଧନରୁ ମୁକ୍ତ କରି, ଦେଲା ଆତ୍ମସାକ୍ଷାତର ମାଧୁରୀ
ସ୍ୱାମୀ ଦିବ୍ୟ ପ୍ରେମ ତୁମରି, ଦିବ୍ୟ ପ୍ରେମ ତୁମରି

କେମିତି ଭୁଲିବି ସ୍ୱାମୀ ପ୍ରତିକ୍ଷଣରେ ତୁମରି ଏ ପ୍ରୟାସକୁ
ମୋ ପାଇଁ କରୁଥିବା ଜନ୍ମ ଜନ୍ମର ତୁମରି ପ୍ରତୀକ୍ଷାକୁ
ଜାଣେନା ଏତେ ଭଲ ମୋତେ କାହିଁକି ପାଅ
କାରଣ ଖୋଜି ବି ପାଏନା
ଏ ପତିତର ଉଦ୍ଧାର କରିବାକୁ ହୋଇଥାଅ ଏତେଯେ ବ୍ୟାକୁଳ
କାହିଁକି ସ୍ୱାମୀ କାହିଁକି ଏତେ ଭଲ ପାଅ
ଦେଇଚାଲେ ତୁମକୁ କେବଳ ଦୁଃଖ ଯାତନା
ନ ମାନି ତୁମ କଥା କଷ୍ଟ ଦିଏ ତୁମକୁ
ବାନ୍ଧି ରଖେ ମୋତେ ଏ ସଂସାରର କାମନା ବାସନା
ତଥାପି ଅତୁଟ ବିଶ୍ୱାସ ତୁମରି ମୋହରି ଠାରେ
କଷ୍ଟ ମୋର ଦେଖୁ ତୁମେ କେବେ ସହିତ ପାରନା
କାହିଁକି ଏତେ ଭଲ ପାଅ ମୋତେ ତାର କାରଣ ମୁଁ ଖୋଜି ପାଏନା ।

ଯେତେବେଳେ କହେ ମୁଁ ନୁହେଁ ମୁଁ ଯୋଗ୍ୟ ପାଇବାକୁ ତୁମ ପ୍ରେମର ପୁଷ୍ପ
କୋଳେଇ ନେଇ କହିଥାଅ ମୋତେ ମୁଁ ଯେ ତୁମ ଦିବ୍ୟ ସ୍ୱରୂପ
ଆତ୍ମ ବିଶ୍ୱାସର ସ୍ପର୍ଶ ଦେଇ
ପୁଣି ମୋ ମୁହଁରେ ହସ ଫୁଟାଇ
ହାତ ଧରି ନେଇଚାଲ ଦିବ୍ୟ ପଥରେ ତୁମରି
କିଦେଇ ସୁଝିବି ରଣ
ଶାମୁକାରୁ ମୁକ୍ତ କଲା ମୋତେ ଦିବ୍ୟ ପ୍ରେମ ତୁମରି ,ଦିବ୍ୟ ପ୍ରେମ ତୁମରି
ସ୍ୱାମୀ କରୁଛି ଆଜି ମୁଁ ଶପଥ ଲିଭିବାକୁ ଦେବିନାହିଁ ମୋ ମୁହଁରୁ ହସ
ତୁମେ ଦେଇଥିବା ଏ ଜୀବନର ମୂଲ୍ୟକୁ ବୁଝି

ଦିବ୍ୟାନନ୍ଦରେ କରିବି ତୁମ ସଂଗେ ପ୍ରେମ ରାସ
ତୁମ ଦିବ୍ୟ ପଥକୁ କରି ଅନୁସରଣ
ଏ ଜୀବନକୁ କରି ତୁମ ପଥ ପାଦେ ସମର୍ପଣ
ସ୍ବାମୀ ତୁମେତ ମୋହରି ପ୍ରାଣ
ଭୁଲିବିନି କେବେ ତୁମ ପ୍ରେମ ନିଦର୍ଶନ
ଅଶ୍ରୁ ପୂରିତ ନୟନରେ ଛାହିଁ ରହିଛି ଲଗାଇ ଧାନ ଦିବ୍ୟ ପୟରେ ତୁମର
ଅଖଣ୍ଡ ସୌଭାଗ୍ୟର ଅଧିକାରିଣୀ ମୁଁ
ହୋଇଗଲି ଆଜି ପାଇ ଦିବ୍ୟ ପ୍ରେମ ତୁମରି
ନାହିଁ କିଛି ଅପୂର୍ଣ୍ଣତା ଏ ଜୀବନେ
ସାଜିଛି ମୁଁ ଯେ ତୁମ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗିନୀ
ସ୍ବାମୀ ଧନ୍ୟ ହେଲି ମୁଁ ପାଇ ଦିବ୍ୟ ପ୍ରେମ ତୁମରି, ଦିବ୍ୟ ପ୍ରେମ ତୁମରି ।

ତୁମେ ନଥିଲେ ସ୍ବାମୀ

ଶ୍ରୀମତୀ ସାଇ ପ୍ରଶାନ୍ତି ମହାନ୍ତି

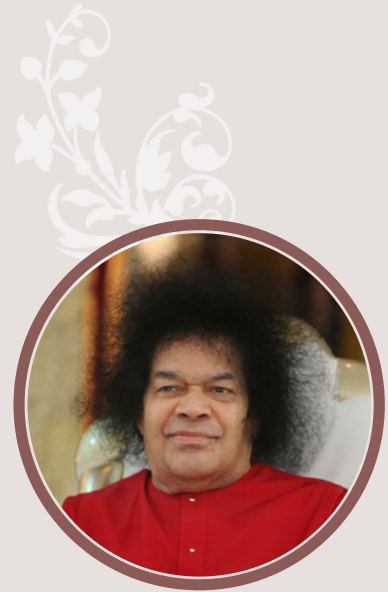
ଭୁବନେଶ୍ୱର

ତୁମେ ନଥିଲେ ସ୍ବାମୀ,
କିପରି ବୁଝିଥାନ୍ତି କୁହ ଜଟିଳ ଜୀବନକୁ,
କିପରି ବାନ୍ଧିଥାନ୍ତି ଧୈର୍ଯ୍ୟ
ସାମ୍ରା କରିବାକୁ ଲୁଚି ପରିସ୍ଥିତି,
ତୁମେ ନଥିଲେ ଦେଖିବା ପାରନ୍ତି କୁହ
ପ୍ରାରବ୍ଧର କଷ୍ଟକୁ ସୁନ୍ଦର ରୂପରେ,
ତୁମେ ନଥିଲେ ପାଇବା ପାରନ୍ତି କୁହ
ମାତୃ ପ୍ରେମର ସେହି ଉଷ୍ମତାକୁ ॥

ତୁମେ ତ ସେହି ପ୍ରଥମ ବନ୍ଧୁ
ଯେ ଅଯୋଗ୍ୟକୁ ବି ବନ୍ଧରେ ଲଗାଇ ଧରେ,
ବିନା କିଛି ପ୍ରଶ୍ନରେ ବିନା କିଛି ଚର୍ଚ୍ଚରେ ଯେ
ଦେଇଚାଲିଲେ ପ୍ରେମର ଅସୁମାରୀ ଆନନ୍ଦ,
ତୁମେ ପରା ସେହି ଘନିଷ୍ଠ ବନ୍ଧୁ
ଯେ ନିଷ୍ଠପତ ହୋଇ ହାତକୁ ମୋର ଜାବୁତି ଧରେ
ନେଇଯାଏ ଦିବ୍ୟ ଆଲୋକକୁ ଘନ ତମସାର ମାୟାବିନୀଠାରୁ ॥

ତୁମେ ପରା ସେହି ଗୁରୁ ଶିକ୍ଷା ଦିଏ ଯିଏ
ନିତ୍ୟ, ଅନିତ୍ୟ, ଶ୍ରେୟ ଏବଂ ପ୍ରିୟର,
ଅଶାନ୍ତି ମଧ୍ୟେ ପ୍ରଶାନ୍ତି ଅନ୍ୱେଷଣର,
ତୁମେ ହିଁ କେବଳ ସେହି ଏକମାତ୍ର ବନ୍ଧୁ,
ଯେ ତୁଟି ବିସ୍ମୃତି ପରେ ମଧ୍ୟ ଅନାଇରହିଥାଏ ମୋର କଲ୍ୟାଣକୁ ।

ତୁମେ ନଥିଲେ ସ୍ବାମୀ କିପରି ବୁଝିଥାନ୍ତି କୁହ
ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ବନ୍ଧୁ ମୋର ତୁମେ ହିଁ ଜଣେ
ଯେ ମୋ ଦୋଷକୁ ପର କରି ଆପଣାର କରେ କେବଳ ମୋତେ ।
ତୁମେ ନଥିଲେ ସ୍ବାମୀ କିପରି ବୁଝିଥାନ୍ତି କୁହ
ବନ୍ଧୁତ୍ୱର ସେହି ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପରିଭାଷାକୁ ॥
ତୁମେ ନଥିଲେ ସ୍ବାମୀ, ତୁମେ ନଥିଲେ ॥

ଶାଶ୍ୱତ ସନ୍ଧାନ କର

ଶ୍ରୀମତୀ ପୁଷ୍ପଲତା ଜେନା

ଜିଲ୍ଲା ଶିକ୍ଷା ସଂଯୋଜିକା, ଯାଜପୁର

ସୁନ୍ଦର ସୃଷ୍ଟିରେ ସବୁଠୁ ସୁନ୍ଦର
ଦିବ୍ୟଙ୍କ ସ୍ୱରୂପ ନର
ପ୍ରେମମୟ ସାଇ ପ୍ରଭୁ ପରଂବ୍ରହ୍ମ
ଗଢିଲେ କରି ସୁନ୍ଦର । ୧ ।

ମିଛମାୟା ଭରା ଏ ସାରା ସଂସାରେ
କେହି ନୁହେଁ ଆପଣାର
ଅଳିକ ମୋହରୁ ଉଦ୍ଧାର ନିଜକୁ
ଶାଶ୍ୱତ ସନ୍ଧାନ କର । ୨ ।

ମଣିଷ ଜନମ ଦୁର୍ଲଭ ଜନମ
ଆଜି ଅଛି କାଲି ନାହିଁ
ଭଗବତ ପ୍ରାପ୍ତି ବିନା ଏ ଜୀବନ
ଜମାରୁ ଯେ ମୂଲ୍ୟନାହିଁ । ୩ ।

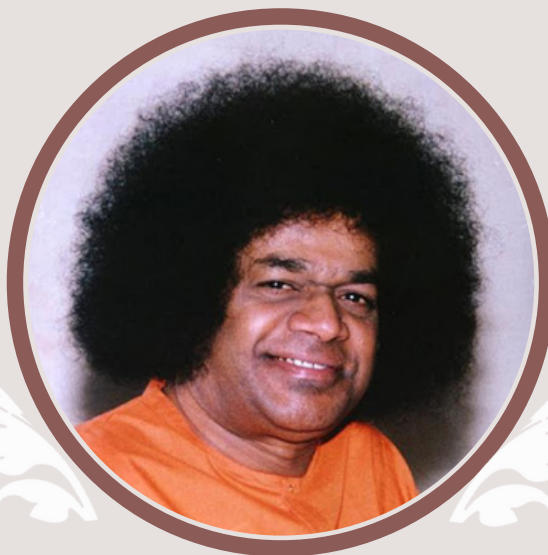
ଅତୀତ ଯାଇଛି ଫେରିବନି ଆଉ
ତା ପାଇଁ ଶୋଚନା ନାହିଁ
ଭବିଷ୍ୟତ କଥା କିଏବା କହିବ
ସେତ ଅନିଶ୍ଚିତ ଭାଇ । ୪ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଜାଣ ଅତି ମୂଲ୍ୟବାନ
ଜନମ ସାର୍ଥକ ପାଇଁ
ବିଭୁଙ୍କୁ ସୁମରି ସତକର୍ମ କରି
ସତ୍ୟପଥେ ପାଦ ଦେଇ । ୫ ।

ଅମୃତ ସନ୍ତାନ ଅମୃତ ପ୍ରେମର
କଶିକା ବିତରି ଯାଅ
ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟ ସ୍ନେହ ପ୍ରେମତୋରେ
ବନ୍ଧାହୋଇ ରହିଥାଅ । ୬ ।

କାମନା ବାସନା ତାଡ଼ନାରେ ସଦା
ମନ ହୁଏ ଇତଃସ୍ତୁତ
ଅସ୍ଥିର ମନଟି ହୁଏ କଲବଲ
ମାୟାମୋହ କବଳିତ । ୭ ।

ସଦଜ୍ଞାନ ପାଇଁ ସତସଙ୍ଗେ ରହି
ସଦଗୁରୁ ଆଶ୍ରାକର
ଅଚିରେ ହଟିବ ମାୟାର କୁହେଳୀ
ଅଜ୍ଞାନ ତିମିର ଘୋର । ୮ ।

କୃତଜ୍ଞତାର ପୁଷ୍ପ

ଶ୍ରୀ ଜୀବନ ଜ୍ୟୋତି ସାହୁ

ଦଶପଲ୍ଲୀ, ନୟାଗଡ଼

ଓଁ ଶ୍ରୀ ସାଇରାମ...

ସ୍ବାମୀ ଆଜି ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ଏ ଜୀବନର ଜୀବ ସକ୍ରିୟ ରହିଛି । ଆପଣଙ୍କ ପବିତ୍ର ପ୍ରେମ ଦ୍ବାରା ମୋ ଜୀବନ ପରିଚାଳିତ ହେଉଛି । ଆପଣଙ୍କର ଦିବ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତି ସର୍ବଦା ମୋତେ ଜାଗ୍ରତ କରୁଛି । ଆପଣଙ୍କର ଦିବ୍ୟ ଆଶୀର୍ବାଦ ଲାଗି ଆପଣଙ୍କ ସେବାରେ ଜୀବନ ଅତିବାହିତ ହେଉଛି । ଆପଣଙ୍କର କୃପା ଓ କରୁଣାରେ ମୋର ଶରୀର ଚଳ ପ୍ରଚଳ ହେଉଛି । ଆପଣ ହିଁ ମୋର ପ୍ରାଣର ପ୍ରାଣ ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା । ଆପଣ ହିଁ ଏ ଜୀବନର ଜ୍ୟୋତି । ହେ ସ୍ବାମୀ! ଆପଣଙ୍କ ପାଦ ପଦ୍ମେ ଆଜି ମୋର ହୃଦୟ ପୁଷ୍ପକୁ ସମର୍ପଣ କରୁଛି । କ'ଣ ବା ଦେଇ ପାରିବି ଆପଣଙ୍କୁ ଆପଣ ତ କିଛି ମାଗିବା ପୂର୍ବରୁ ମୋ ହାତରେ ସବୁ କିଛି ଦେଇ ଚାଲିଛନ୍ତି । ହେ ମୋର ପ୍ରିୟ ପ୍ରାଣ ସଖା, ମୋର ନିତ୍ୟ ସହଚର ସ୍ବାମୀ ମୋର ଏଇ କୃତଜ୍ଞତାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ।

ପିଲାଟି ଦିନରୁ ତୁମ ହାତ ଧରି
ଚାଲି ଅଛି ମୁଁ ଯେ ଏ ବାଟ,
ଅବୋଧ ବାଳକ ମୁଁ କିଛି ନ ଜାଣି
କେତେ ଯେ କରିଛି ଅଝଟ ।

ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କ୍ଷେତ୍ରରେ ତୁମେ ପାଖେ ରହି
ଦେଇଅଛ ମୋତେ ପ୍ରେରଣା,
ତୁମରି ପାଇଁ ଏ ଜୀବନ ଚାଲିଛି
ଏହା ଅଟେ ତୁମ କରୁଣା ।

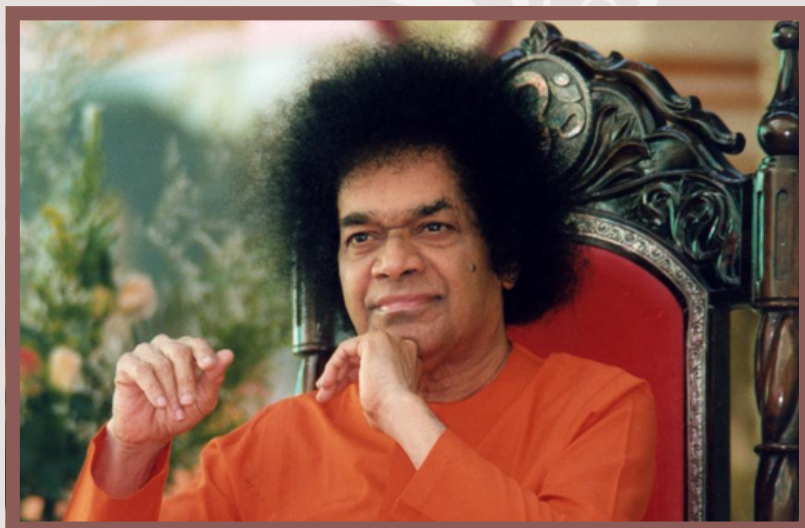
ହସି ହସି ତୁମେ ଜ୍ଞାନ ଶିଖାଇ
ଆମକୁ କରାଅ ଜାଗ୍ରତ,
ତୁମରି ଦିବ୍ୟ ପ୍ରେମର ପରିଭାଷା
କର୍ମ କ୍ଷେତ୍ରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ।

ସ୍ବାମୀ ତୁମ ପାଦ ପଦ୍ମେ ମୁଁ ଶରଣ
ନେଇଛ ମୋ ସକଳ ଭାର,
ଜନମ ଠାରୁ ଯେ ମରଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ସମର୍ପିତ ଜୀବନ ମୋର ।

ମୋର ପାଶେ କିଛି ଥାଉ କି ନଥାଉ
ଥାଉ ତୁମ ହାତ ମୋ ହାତେ,
ଏ ଜୀବନ କିଛି ଦେଉ କି ନଦେଉ
ଦେଇଅଛି ତୁମକୁ ମୋତେ ।

ଲୋଡ଼ା ନାହିଁ ମୋର ଅମାପ ସମ୍ପତ୍ତି
ଲୋଡ଼ା ନାହିଁ ଏ ଧନ ଜନ,
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜୀବନ ତୁମ ପାଦ ପଦ୍ମେ
କରୁଅଛି ମୁଁ ସମର୍ପଣ...
କରୁଅଛି ମୁଁ ସମର୍ପଣ...
ସ୍ବାମୀ!! କରୁଅଛି ମୁଁ ସମର୍ପଣ...

ଇତି ।
ତୁମରି ଜୀବନ...

ପରିଚୟର ସନ୍ଧାନ

ଶ୍ରୀ ସୁଦୀପ ସୁଦର୍ଶନ ରଣା

ଭୁବନ, ଢେଙ୍କାନାଳ

ଏ ସୃଷ୍ଟି ଅତୀବ ରହସ୍ୟମୟ, ବିସ୍ମୟଦେୟାକ, ଏହା ଦୁଃସ୍ୱାପ୍ୟ, ଦୁଃର୍ଦ୍ଦିଶହ। ଏହି ସଂରଚନାର ଅଭେଦ୍ୟ ନୀରନ୍ତ୍ର ବାସ୍ତବତାକୁ ଖୋଜି ବୁଲୁଥିବା କ୍ଷୀଣ ମଣିଷର ଅଦମ୍ୟ-ଅକ୍ଳାନ୍ତ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା, ଏକ ଲୁଚ୍କାୟିତ ଅଜହାସ୍ୟର ପାଉଁଶରେ ଭସ୍ମ ହୋଇଯାଏ। ସବୁ ଚିର ଚିନ୍ତୟ ଏଠି ଲୁପ୍ତ ପ୍ରତିଭାତ ହୁଅନ୍ତି! କେତେକେତେ ନିଃଶେଷ କାଳିମା ବେଳେବେଳେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସିନ୍ଦୁରା ଭାବରେ ଉଦିତ ହୁଅନ୍ତି; ଏଭଳି ଏକ ପରିକଳ୍ପନାରେ ବିଜ୍ଞାନ, ବିଚାର, ବିମର୍ଶ ବୋଧହୁଏ ନିଶ୍ଚିହ୍ନ ହୋଇଯାଏ ଏବଂ ବିଶ୍ୱାସର ବିନ୍ୟାସ କିପରି ବିଶେଷ ରୂପରେ ଦେଖାଦିଏ ତାହା ମଧ୍ୟ ଏକ ଶୂନ୍ୟତା । କହିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ - ଏହି ସଂସାରକୁ ବୁଝିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ହିଁ ମୂର୍ଖାମି; ସବୁ କିଛି ମରୀଚିକା, ସର୍ବତ୍ର ମିଥ୍ୟା-ସ୍ଥାଣୁତାର ଅନ୍ଧାର କୋଠରୀ। ଶ୍ରୀମଦଭାଗବତଗୀତାରେ ସୁରମ୍ୟ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଛି -:

ଦୈବୀ ହେଷା ଗୁଣମୟୀ ମମ ମାୟା ଦୁରତ୍ୟୟା ।

ମାମେବ ଯେ ପ୍ରପଦ୍ୟନ୍ତେ ମାୟାମେତାଂ ତରନ୍ତି ତେ ॥ (ଗୀତା-୭.୧୪)

ଅର୍ଥାତ, ଭଗବାନ କହୁଛନ୍ତି-” ମୋର ମାୟା ହେଉଛି ତ୍ରିଗୁଣାତୀତ । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱ-ରଜ-ତମ ସ୍ୱରୂପ ଏବଂ ଦୁର୍ଲ୍ଲକ୍ଷ୍ୟମୟ। କେହି ମଧ୍ୟ ଏହି ମାୟାରୁ ବିରତ ରହି ପାରିବେ ନାହିଁ; ତେଣୁ ଯେଉଁ ଲୋକ ନିଜକୁ ମୋତେ ସମର୍ପଣ କରେ ସେ ହିଁ କେବଳ ଏହି ମୋହରୁ ମୁକ୍ତି ଲାଭ କରେ, ମୋର ଶରଣାଗତି ଲାଭ କରେ । “ସୁତରାଂ, ଗୁଡ଼ତତ୍ତ୍ୱର ଗୋହିରୀ-ଗର୍ଭ ରେ ଗର୍ବୀ ମଣିଷର ଅଧୋଗମନ ସ୍ୱଭାବିକ। ମାତ୍ର ପ୍ରଭୁ-ପ୍ରୀତି, ଏହି ଗମ୍ଭୀର ଗହ୍ୱରରେ ମଧ୍ୟ ଅମରାବତୀ ସର୍ଜନା କରିପାରେ ।

ଏଠାରେ ଏକ ଉଦାହରଣ ଦିଆଯାଇପାରେ-;

ନୀଳ ଆକାଶ ତଳେ ଧରିତ୍ରୀର ଅଗଣାରେ ରଙ୍ଗ ଓ ରୂପର ପସରା ମେଲି ଫୁଟିଥିଲା ଏକ ଗୋଲାପ ଫୁଲ, ଯୌବନର ନିଶାରେ ମତୁଆଲା । ସେହି ଫୁଲଟି ଚାରିଦିଗକୁ ଶଙ୍କିତ ହୋଇ ଦେଖୁଥିଲା, ଭାବୁଥିଲା, ମୋ ନିକଟକୁ ଭ୍ରମର ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆସିଲା ନାହିଁ କାହିଁକି? ଯେତେବେଳେ ଗୋଲାପର ରୂପ ଲାବଣ୍ୟରେ ବିଭୋର ହୋଇ ଅନେକ ଭ୍ରମର ତା’ଚାରିପଟରେ ଘୂରି ବୁଲିଲେ, ସେତେବେଳେ ସେ ଅଭିମାନରେ ଆହୁରି ଫୁଲି ଉଠୁଥିଲା, ଭାବୁଥିଲା କିଏ ବା ତା’ପ୍ରତି ଆକୃଷ୍ଟ ନ ହେବ । ମଧୁପଗଣ ତା’ସୌରଭରେ ମୁଗ୍ଧ ହେଲେ, ତାର ରୂପକୁ ଉପଭୋଗ କଲେ, ମଧୁପାନ କରି ଅନ୍ୟ ଫୁଲ ପାଖକୁ ଉଡିଗଲେ, ସାରା ଦିନର ତୀବ୍ର ତାତି ଓ ଥକ୍କା ଯୋଗୁଁ ଫୁଲଟି ସନ୍ଧ୍ୟାକୁ ମଉଳି ଯାଇ ଢଳି ପଡିଲା । କାନ୍ତିହୀନ, ରସହୀନ, ସୌରଭଶୂନ୍ୟ ଗୋଲାପଟି ଭ୍ରମରମାନଙ୍କ ସହାୟତା ମାଗିଲା; କିନ୍ତୁ ସବୁ ବ୍ୟର୍ଥ ତାର କରୁଣ ଡାକ ନିଶବ୍ଦ ଆକାଶରେ ହଜି ଗଲା ।

ନିକଟରେ ଆଖି ଖୋଲି କଢ଼ଟିଏ ଏ ଦୃଶ୍ୟ ସବୁ ଦେଖୁଥିଲା । ରୂପ ଲାବଣ୍ୟ ପାଇଁ ମିଥ୍ୟା ଅଭିମାନରେ ଫାଟି ପଡ଼ୁଥିବା ଫୁଲଟିର ଦଶା ଦେଖି ତା'ର ହୃଦୟ ବିଗଳିତ ହୋଇଉଠିଲା । ସେ ସଂସାରର ସ୍ୱାର୍ଥପରତା, କ୍ଷଣଭଙ୍ଗୁରତାକୁ ଅଣୁଭିଜା ଆଖିରେ ଦେଖୁଥିଲା । ସେ ଭାବୁଥିଲା ମୋର ମଧ୍ୟ କଣ ଏଇ ପରିଣତି ହେବ? ସେ ମନରେ ଆଶା ବାନ୍ଧିଲା, ଇଶ୍ବରଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସକାଳକୁ ସେ ମଉଳା ଫୁଲଟି ମାଟି ଉପରେ ଝରିପଡ଼ିଥିଲା । ତାର ପାଖୁଡ଼ାଗୁଡ଼ିକ ଇତସ୍ତତଃ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ । ଏପଟେ ଫୁଟି ଆସୁଥିବା କଢ଼ଟି ଲୋଭୀ ଭ୍ରମରମାନେ ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ପୂଜା ପାଇଁ ପୁଷ୍ପ ନେବାକୁ ଆସିଥିବା ପୂଜାରିଣୀର ଡାଲାକୁ ଝୁଲି ପଡ଼ିଲା, ପୂଜାରିଣୀ ତା'ମନର ଗୋପନ ଇଚ୍ଛାକୁ ବୁଝିପାରିଲା । ବଡ଼ ଯତ୍ନରେ ତାକୁ ଡୋଳିଆଣି ନିଜ ଡାଲାରେ ରଖିନେଲା । ଇଶ୍ବରଙ୍କ ପ୍ରତିମାକୁ ଅର୍ପିତ କଢ଼ଟି କୃତାର୍ଥ ହୋଇଗଲା ।

ଏହି ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା, ସୃଷ୍ଟିର ଅଳୀକତାକୁ ପ୍ରାକୃତିକ ରୂପରେ ଚିତ୍ରିତ କରିଛି ଏବଂ ଏହାର ପରିସମାପ୍ତି ଯେ ସେଇ ବିଶ୍ୱ-ବିହାରୀଙ୍କ ଚରଣରେ, ଏହା ମଧ୍ୟ ନିଦର୍ଶିତ ହୋଇପାରିଛି । ତେବେ ଏଠାରେ ଅହଂକାରକୁ ଦମନ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ମଧ୍ୟ ହୃଦୟମୟ । ପାର୍ଥବତା, କିପରି ବନ୍ଧନେ ବାନ୍ଧିଦିଏ ଏବଂ ଅବିନାଶୀ ଦୁଃଖର ହାହାକାର ସୃଷ୍ଟି କରେ, ତାହା ମଧ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣିତ । ସୁତରାଂ ଶାସ୍ତ୍ର କହେ:-

ଧାୟତୋ ବିଷୟାନ୍ ପୁଂସଃ ସଙ୍ଗସ୍ତେଷୁପଜାୟତେ
ସଙ୍ଗାତ୍ ସଂଜାୟତେ କାମଃ କାମାତ୍ କ୍ରୋଧୋଽଭିଜାୟତେ //(ଗୀତା-୨.୭୨)

କ୍ରୋଧାତ୍ ଭବତି ସମ୍ବୋଧ ସମ୍ବୋଧାତ୍ ସ୍ମୃତିବିଭ୍ରମଃ
ସ୍ମୃତିଭ୍ରଂଶାତ୍ ବୁଦ୍ଧିନାଶୋ ବୁଦ୍ଧିନାଶାତ୍ ପ୍ରଣଶ୍ୟତି //(ଗୀତା-୨,୭୩)

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା ଏହା ଯେ- ଏହି ବନ୍ଧନରୁ ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ହିଁ ମୁକ୍ତି ଦେଇ ଥାଏ । ଫରକ ଏତିକି, ଏ ବନ୍ଧୁ- ପୃଥିବୀର ନୁହେଁ, ପୂର୍ଣ୍ଣତାର! ବିଚାରର ନୁହେଁ ବିଶ୍ୱାସର! ନିଶ୍ଚିନ୍ତତାର ନୁହେଁ ବରଂ ଇଶ୍ବରତାର! ସେ ବନ୍ଧୁ ଆଉ କେହି ନୁହଁ ସେ ହେଉଛନ୍ତି:- ସ୍ୱୟଂ ଦୀନ-ବନ୍ଧୁ ଦଇତାରୀ! ସେ ସଖା ଆଉ ସେ ହିଁ ସାଂଖ୍ୟ, ସେ ସାଥୀ ଆଉ ସିଏ ହିଁ ସଦଗୁରୁ । ସେଥିପାଇଁ ଆମେ ଉଚ୍ଚାରଣ କରୁ:-

“ତୁମେବ ମାତା ତ ପିତା ତୁମେବ
ତୁମେବ ବନ୍ଧୁ ତ ସଖା ତୁମେବ
ତୁମେବ ବିଦ୍ୟା ତ୍ରବିଣଂ ତୁମେବ
ତୁମେବ ସର୍ବଂ ମମ ଦେବ ଦେବ ।।”

"ବିଶ୍ୱାସେ ମିଳଇ ହରି" - ସୁତରାଂ, ସେଇ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦଙ୍କ ଉପରେ ଆସ୍ଥା ରଖି ଇଶ୍ବରାନୁଗାମୀ ହେବା ହିଁ ଏକମାତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେବା ଉଚିତ ।

ପରିଶେଷରେ, ବ୍ୟଷ୍ଟି, ସମଷ୍ଟି, ସୃଷ୍ଟି ଓ ପରମେଷୁ - ଏହି ଚାରି, ସଂସାରର ପୋଷକତତ୍ତ୍ୱ । ବାସ୍ତବ ସୁଖ ପାଇଁ ଏହି ଚାରିତତ୍ତ୍ୱର ସହାବସ୍ଥାନ ଆବଶ୍ୟକ । ବ୍ୟକ୍ତି (ବ୍ୟଷ୍ଟି), ସମାଜ (ସମଷ୍ଟି) ଉପରେ ଅବଲମ୍ବିତ, ସମାଜ ସୃଷ୍ଟି ଉପରେ ଆଧାରିତ ଏବଂ ସୃଷ୍ଟିର ସଞ୍ଚାଳନ ପରମେଷୁ (ପରମାତ୍ମା)ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥାଏ । ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ପୂରଣ ପାଇଁ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜକୁ ନିୟୋଜିତ କରି ପରମ ସୁଖର ଅନୁଭବ କରିଥାଏ । ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍ ଗୀତାରେ କୁହାଯାଇଛି, ପ୍ରାଣୀ ଅନ୍ନରୁ, ଅନ୍ନ ପର୍ଜନ୍ୟ (ବର୍ଷା)ରୁ, ପର୍ଜନ୍ୟ ଯଜ୍ଞରୁ ଏବଂ ଯଜ୍ଞ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କଠାରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ଅଖଣ୍ଡ ଚକ୍ର ଦ୍ୱାରା ହିଁ ସର୍ବସୁଖର ପ୍ରାପ୍ତି ବା ଧାରଣା ହୋଇଥାଏ । ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ ଏହି ଧାରଣା ହିଁ ଧର୍ମ । ତେଣୁ କୁହାଯାଇଛି - ‘ଧାରଣାତ୍ ଧର୍ମ ମିତ୍ୟାହୁ..’ । ଏହି ମହାନ ଚକ୍ରର ଗତି ଯେତେ ପ୍ରଖର ବା ଧୀର ହେଉ ନ କାହିଁକି ଶେଷରେ ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କର ସ୍ୱରୂପରେ ବିଲୀନ ହୁଏ । ସେଥିପାଇଁ ବୋଧହୁଏ ଏହା ଆଲୋଚ୍ୟ ଯେ - ସାଇ (ପରମେଷୁ) ପ୍ରଥମେ, ତା’ପରେ ଅନ୍ୟମାନେ (ସମଷ୍ଟି) , ସର୍ବଶେଷରେ ମୁଁ (ବ୍ୟଷ୍ଟି) । ଏହାକୁ ଅନୁଭବ କରି ପାରିବା ହିଁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା । ଏହା ସତ୍ୟ-ଶାଶ୍ୱତ-ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ; ଚିତ୍ତ-ଚେତନ-ଚିରନ୍ତନ । ଏହା ଅନବଦ୍ୟ ଏବଂ ଅଭିରାମ । ଏହି କସ୍ତୁରୀ-ସୌରଭର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଯେ ମଣିଷର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଉପଲବ୍ଧି - ଏହା ଅନସ୍ୱୀକାର୍ଯ୍ୟ । ସୁତରାଂ ଆମେମାନେ ଭଗବାନଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ସେହି ସୁବର୍ଣ୍ଣସୌଧ ମାର୍ଗରେ ହିଁ ଅଗ୍ରସର ହେବା ଉଚିତ । ଏହା ଦୈବ-ପ୍ରେରିତ; ତେଣୁ ଏହାହିଁ ଆମ ଜୀବନ ବ୍ରତ ହେବା ବାଞ୍ଛନୀୟ ।

ଜୟ ସାଇରାମ

ସତ୍ୟ ସଖା

ଶ୍ରୀ ବେଦପ୍ରକାଶ ନାୟକ

ରଞ୍ଜିତ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଜନମିଳି ଯେବେ ଏ ଧରା ପୃଷ୍ଠରେ
କୁଆଁ କୁଆଁ ରାବ ଦେଇ,
ମାତା, ପିତା ରୂପେ ତୁମେ ଆସିଥିଲ
ଏ ନୂଆ ଦୁନିଆଁ କୁ ନେଇ ।
ଶୈଶବ ଖେଳରେ ଏତେ ମଜ୍ଜିଗଲି
ଏ ଦୁନିଆ ଲାଗିଲା ନିଜର
ତୁମରି ନାମକୁ ମୁଁ ପାସୋରିଲି
ମିଛ ସୁଖେ ହେଲି ଆତୁର ।
ଶୈଶବ ମୋ ଗଲା ଯୌବନ ଆସିଲା
ମାୟା ଗ୍ରାସ କଲା ମତେ
ନିଜ ଅହଂକାରେ ବାଟ ମୁଁ ଚାଲିଲି
ଈଶ୍ୱର ନଥିଲେ ସାଥେ ।
ସୁଖ ସରିଗଲା କ୍ଷଣିକ ମୁହୂର୍ତ୍ତେ
ପାଶେ ନଥିଲେ କେ ମୋ ସାଥୁ
ସଂସାର କହିଲେ ମାୟା ବୋଲି ଜାଣ
ମୁଁ ଯାଇଥିଲି ବୁଝି ।
କେହି ଜଣେ ମୋର ହାତ ଭିଡି ଧରି
ଏ ଅନ୍ଧକାରୁ ନେଲା ଦୁରେଇ
ଜନମ ଆଗରୁ ଯିଏ ଏକା ଥିଲା
ମୋ ନିତ୍ୟ ସଖା ସତ୍ୟସାଧ,
ସତ୍ୟ ଧର୍ମର ବାଟ ଦେଖାଇଲେ
ଅହିଂସାର ମନ୍ତ୍ର ଦେଇ
ମାନବ ସେବାରେ ମାଧବଙ୍କ ସେବା
ଏକଥା ଦେଲେ ବୁଝେଇ,
ସାଇସାଇଠନ ପ୍ରେମର ସ୍ରୋତରେ
ମୁଁ ବିହୁଟିଏ ମିଶିଗଲି

ତ୍ୟାଗ ଓ ପ୍ରେମର ଏ ମହାସାଗରରେ
ମୋ ସିନ୍ଦୂଟିକୁ ପାଇଗଲି ।
ଦୁଃଖ ଚାଲିଗଲା ମାନବ ସେବାରେ
ବାଳବିକାଶରେ ପୁଟି
ସେବାମୟ ହେଲା ଏ ମୋର ଜୀବନ
ସାଇଙ୍କ ଚରଣେ ଲାଗି ।
ସବୁ ଦୁଃଖ ଏଠି ଦୂର ହୋଇଯାଏ
କଟିଯାଏ ମାୟା ତୋର
ସାଇଙ୍କ ନାମକୁ ସୁମରି ତୁ ଥିଲେ
ରହିବନି କିଛି ଡର ।
ଏକା ନୁହେଁ ଆଜି ଏକା ବି ନଥିଲି
ମୋ ସାଥେ ଅଛନ୍ତି ସଖା
ମୋ ପ୍ରତି କର୍ମରେ ତାଙ୍କରି ଆଶିଷ
ମୋ ସତ୍ୟସାଇ ମୋର ସଖା ।

ଦିବ୍ୟ ସ୍ପର୍ଶ

ଶ୍ରୀ ରଞ୍ଜିତ ଦାସ
କେଉଁଝର

ପରମ ପ୍ରେମମୟୀ ସାଇ ମା'ଙ୍କ ଆପାର କରୁଣାରୁ ତାଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ ବାଳବିକାଶରେ ପଢିବା ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ପାଇଥିବାରୁ ତାଙ୍କର ଶ୍ରୀ ଚରଣରେ ମୋର ସହସ୍ର କୋଟି ପ୍ରେମ ପୁଷ୍କର ପ୍ରଣତି ଅର୍ପଣ କରୁଛି। ବାଳବିକାଶ ମୋ ପାଇଁ ହେଉଛି ମୋ ସାଇ ମା'ଙ୍କୁ ଅନୁଭବ କରିବାର ପ୍ରଥମ ପାହାଚ।

ବାଳବିକାଶର ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଲାସ ମୋ ପାଇଁ ମୋ ସାଇ ଗୁରୁଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଅନୁଭୂତି। ଏଠାରେ ଶିଖା ଯାଉଥିବା ସ୍ବାମୀଙ୍କ ବାଲ୍ୟକାଳର କଥା, ଦିବ୍ୟ ସନ୍ଦେଶ, ନୀରବ ଉପବେଶନ, ଜ୍ୟୋତି ଧ୍ୟାନ, ବେଦ, ଶ୍ଳୋକ, ଭଜନ, ଇତ୍ୟାଦି ଶିକ୍ଷା ଦ୍ବାରା ମୁଁ ବହୁତ କିଛି ଶିଖିଛି, ଜାଣିବା, ପାଳନ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଛି। ଏହା କେବଳ ମୋ ପ୍ରଭୁଙ୍କ କରୁଣା। ନୀରବ ଉପବେଶନ ଦ୍ବାରା ପୂର୍ବାପେକ୍ଷା ମୋର ମନ ଅଧିକ ସ୍ଥିର ହୋଇପାରିଛି। ସ୍ମରଣ ଶକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଛି। ଯାହା ମୋର ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ଅନେକ ସାହାଯ୍ୟ କରିଛି। ଜ୍ୟୋତି ଧ୍ୟାନ ଦ୍ବାରା ମୋ ଭିତରେ ଥିବା ଅଜ୍ଞାନତା ଷଡ଼ରିପୁ, ଦୁର୍ଗୁଣ ଯାହା ମୋର ସୁଗୁଣ ବିକାଶର ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ତାହା ଜ୍ଞାନର ଆଲୋକରେ ନଷ୍ଟ ହୋଇପାରିଛି। ଯାହା ଦ୍ବାରା ସୁଗୁଣ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରସ୍ଫୁଟିତ ହୋଇପାରିଛି। ତାଙ୍କର ଦିବ୍ୟ ସନ୍ଦେଶ, ଜୀବନର ବାର୍ତ୍ତାକୁ କିଛି ମାତ୍ରାରେ ମୋ ଜୀବନରେ ପାଳନ କରିଛି। ଅନେକ ଦୁଃଖ, କଷ୍ଟକୁ ସେ ଦୂର କରିଛନ୍ତି। ସେ ହିଁ ମୋର ଏକ ମାତ୍ର ପ୍ରକୃତ ବନ୍ଧୁ। ମୋ ମା' ଜୀବନ ପଥରେ କେମିତି ଚାଲିବାକୁ ହେବ ସେ ମୋତେ ବାଳବିକାଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଶିକ୍ଷା ଦେଇଛନ୍ତି। ବାଳବିକାଶ ପ୍ରାଣକୁ ଏତେ ଗଭୀର ମାତ୍ରାରେ ସ୍ପର୍ଶ କରିଥିଲା ଯେ ଖରା, ବର୍ଷା, ଶୀତକୁ ଖାତିର ନ କରି ବାଳବିକାଶରେ ସର୍ବଦା ଉପସ୍ଥିତ ରହିବା ପାଇଁ ସ୍ବତଃ ଆଗ୍ରହ ଥାଏ। ଏହି ଶକ୍ତି ଆମ ପ୍ରାଣରେ ସେ ହିଁ ସଞ୍ଚାର କରିଛନ୍ତି। ବାଳବିକାଶରେ ଶିଖା ଯାଉଥିବା ଭଜନ ଉପରେ ମୋର ରୁଚି ଅଧିକ। ଭଜନ ଗାଇବା ପାଇଁ ସ୍ବାମୀଙ୍କର ଯେଉଁ ପ୍ରେମାମୃତ ଝରିପଡେ ସେ ଦିବ୍ୟ ଅନୁଭବ ଏତେ ଆନନ୍ଦ ଅନୁଭବ କରେ ତାହା ଭାଷାରେ ଅବର୍ଣ୍ଣନୀୟ। ବାଳବିକାଶରେ ବେଦ ଶିକ୍ଷା ମନକୁ ଅତି ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିତ କରେ। ଶ୍ଳୋକ, ଗଳ୍ପର ଅର୍ଥ ବହୁତ କିଛି ଉପାଦେୟ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରିଛି। ପାଠ ପଢିବା ପରେ ସମୟକୁ ନଷ୍ଟ ନ କରି ବାଳବିକାଶ ରେ ଦିଆଯାଉଥିବା ଶିକ୍ଷା, ଭଜନ, ବେଦ, ଶ୍ଳୋକ, ସ୍ବାମୀଙ୍କ ଜୀବନୀ ପଠନ ଏବଂ ତାହାର ପାଳନ ଦ୍ବାରା ମନ ଇଶ୍ବରାଭୀମୁଖୀ ହୋଇପାରିଛି। ଏହା ଦ୍ବାରା ଆମ ଶକ୍ତି ଜାଗ୍ରତ ଅବସ୍ଥାରେ ରହିପାରିଛି। ସ୍ବାମୀଙ୍କର ଏହି "ଜାଗ୍ରତ" ଶବ୍ଦ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବହୁତ୍ ଉତ୍ସାହ ଉଦ୍ଭାପନା ପ୍ରଦାନ କରେ। ବାଳବିକାଶ ଦ୍ବାରା ବହୁତ କିଛି ସେବା କରିବାର ସୁଯୋଗ ମୋ ପରମ ପ୍ରିୟ ବାବା ଦେଇଛନ୍ତି। ଖାଦ୍ୟ ବାଣ୍ଟିବା ସେବାରେ ପ୍ରଥମ ବ୍ରହ୍ମାର୍ପଣ କରି ଯେତେବେଳେ ସମସ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେହି ସାଇ ନାରାୟଣଙ୍କୁ ଦେଖି ଖାଦ୍ୟ ପରସି ଥାଉ ସେତେବେଳେ ଆମଙ୍କୁ ଏତେ ଆନନ୍ଦ

ସ୍ବାମୀ ଦିଅନ୍ତିଯେ, ଭୋକ ଶୋଷ ସବୁ ଭୁଲିଯାଉ। ସେହି ଆନନ୍ଦରେ ପେଟ ପୁରିଯାଏ । ସାଇ ପ୍ରଥମେ, ତା'ପରେ ଅନ୍ୟମାନେ ଶେଷରେ ମୁଁ। ଏହାକୁ ଉପଲବ୍ଧି କରିବାର ସୁଯୋଗ ସ୍ବାମୀ ଏହିପରି ସେବା ମାଧ୍ୟମରେ ଦେଇଛନ୍ତି। ଆଉ ଗୋଟିଏ ଅନୁଭୂତି, ବାଳବିକାଶର ଆରାଧନା ମହୋତ୍ସବ ଯେତେବେଳେ ଆମ ଘରେ ହେଲା ମୋ ମା'ଙ୍କୁ ଏତେ ଭଲ ଲାଗିଲା ଯେ ସେବେ ତାଙ୍କୁ ସ୍ବାମୀ ସଂଗଠନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ଦେଲେ। ମୋ ମା'ଙ୍କୁ ବାଳବିକାଶ ଯିବା ଫଳରେ ମା' ସାଇ ମା'ଙ୍କ ସହ ଯୋଡ଼ି ହୋଇପାରିଲେ। ତାଙ୍କୁ ସ୍ବାମୀ ବାଳବିକାଶ ଗୁରୁମା ହେବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି। ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ବହୁତ ଖୁସି। ମୁଁ ବାଳବିକାଶର ବିଶ୍ୱ ଗୁରୁ ସାଇ ମା'ଙ୍କ ଶିଷ୍ୟ ହୋଇ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗର୍ବିତ। ସେଥିପାଇଁ ସ୍ବାମୀଙ୍କ ଚରଣରେ କୃତଜ୍ଞତାର ହୃଦୟ ପୁଷ୍ପ ଅର୍ପଣ କରୁଛି। ବାଳବିକାଶ ହେଉଛି ମୋ ପ୍ରିୟ ବାବାଙ୍କର ଏକ ଅନନ୍ୟ ଅମୂଲ୍ୟ ଉପହାର।

ଜୟ ସାଇରାମ ।

ଅନାଥର ନାଥ ସାଇନାଥ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରସନ୍ନଜୀତ ଦାସ

ପ୍ରାକୃତ ବାଳବିକାଶ ଛାତ୍ର, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼

ବ୍ୟଥାର କାହାଣୀ ନୁହେଁ କି,
ଭଲ୍ଲାସର କାହାଣୀ ନୁହେଁ
ହୃଦୟର ନିଭୂତ ନିଳୟରୁ
ସତେ ଅବା ଝରି ଆସୁଛି
ଗୋଟିଏ ନୀରବ ସଙ୍ଗୀତର ଧ୍ବନିଟିଏ,
ଭାବର ଠାକୁର ତୁମେ ହେ ଭାବଗ୍ରାହୀ,
ଅନାଥର ନାଥ ତୁମେ ହେ ସାଇ।
ତୁମେ ମୋ ଦୁଃଖର ସାଥୀ
ତୁମେ ମୋ ସୁଖର ସାଥୀ
ତୁମେ ମୋ ସଂସାର ରଥର ସାରଥୀ,
ତୁମେ ମୋ ଗତ ଆଗତ
ତୁମେ ମୋ ବର୍ତ୍ତମାନର ଜ୍ଞାତ
ତୁମେ ମୋ ଜୀବନର ଶେଷ ରକ୍ଷା କବଚ;
ଭାବର ଠାକୁର ତୁମେ ହେ ଭାବଗ୍ରାହୀ
ଅନାଥର ନାଥ ତୁମେ ହେ ସାଇ॥

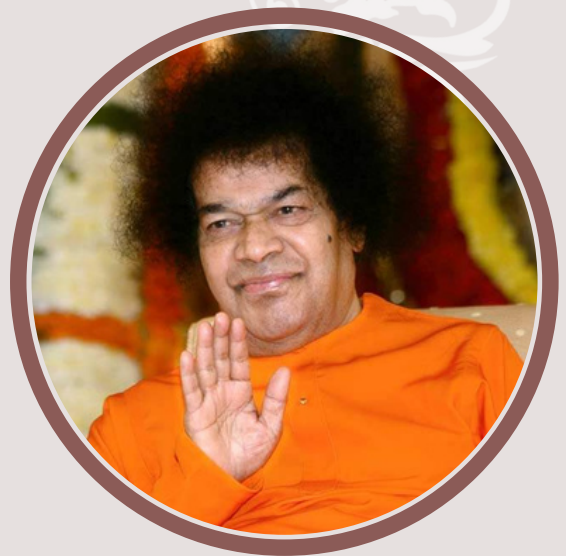
ତୁମେ ମୋର ଅକଳ୍ପିତ ଭାବନାର ସାଥୀ
ତୁମେ ମୋର ସକଳ ବିଭୂତି
ତୁମେ ମୋର ନିରନ୍ତର ଆସକ୍ତି
ତୁମ ପାଇଁ କଟିଛି କାଳରାତ୍ରୀ
ତୁମ ପାଇଁ ହଜିଯାଇଛି ଅନ୍ଧାର ରାତି
ତୁମ ପାଇଁ ଆସିଛି ସୁନେଲି ପାହାନ୍ତି,
ଭାବର ଠାକୁର ତୁମେ ହେ ଭାବଗ୍ରାହୀ,
ଅନାଥର ନାଥ ତୁମେ ହେ ସାଇ॥

ହେ ପରଂବ୍ରହ୍ମ ତୁମେ ସାକାରରୁ ହୋଇଛ ନିରାକାର
ହେ ପ୍ରଭୁ ତୁମେ ସକଳ ଶକ୍ତିର ଆଧାର

ତୁମେ ମୋର ଦର୍ପଣ
ତୁମେ ମୋର ସମ୍ପର୍କ
ମୁଁ ପ୍ରତିବିମ୍ବ ତୁମର
ହେ ପ୍ରଭୁ ତୁମେ ମୋର ପ୍ରେମମୟ ଠାକୁର
ତୁମେ ମୋର ଅନୁରୋଧ ସଖା ବନ୍ଧୁ ସହୋଦର
ଭାବର ଠାକୁର ତୁମେ ହେ ଭାବଗ୍ରାହୀ
ଅନାଥର ନାଥ ତୁମେ ହେ ସାଇ ।।

ପ୍ରଭୁ ତୁମେ ରହିଛ ଅପହଞ୍ଚ ଦୂରତାକୁ ନେଇ
ଭିନ୍ନ ଏକ ଜଗତରେ କାହାପାଇଁ ବଢ଼ିଣୀ ବଜାଇ
ତୁମେ ବିନା ଏ କୁଞ୍ଜବନ ଖାଲି ପଡ଼ଇ,
ଯେଉଁଠି ଚାହେଁ ପ୍ରଭୁ ତୁମକୁ ପାଏ
ତୁମରି ପ୍ରତିବିମ୍ବକୁ ଚାହିଁ ରହିଥାଏ
କରିଚାଲେ ସେବା ମୁଁ ଏ ଜୀବନ ଥିବା ଯାଏ
ଭାବର ଠାକୁର ତୁମେ ହେ ଭାବଗ୍ରାହୀ
ଅନାଥର ନାଥ ତୁମେ ହେ ସାଇ ।।

ଚଞ୍ଚଳ ମନ ମୋର ଲୋଟିଯାଉ ତୁମ ଚରଣରେ
ନିରନ୍ତର ଭକ୍ତି ମୋର ଥାଉ ତୁମ ଶ୍ରୀପୟରେ
ସଭିଙ୍କ ଦୁଃଖ ଦୂର କରିଥାଅ ତୁମେ
ସଭିଙ୍କୁ ନୂଆ ଜୀବନ ଦେଇଥାଅ ତୁମେ
ମୋହ ମାୟା ସଂସାରରୁ କିଛି ନ ଚାହେଁ ଏ ମନ
ସର୍ବଦା ତୁମ କୃପାରୁ ସୁଖେ କରୁ ଏ ଜୀବନ
ଭାବର ଠାକୁର ତୁମେ ହେ ଭାବଗ୍ରାହୀ
ଅନାଥର ନାଥ ତୁମେ ହେ ସାଇ
'ଭୁଲି ଯାଅ ପଛେ ସଭିଙ୍କୁ
ଭୁଲ ନାହିଁ କେବେ ସାଇଙ୍କୁ'
ଅଳୀକ, କ୍ଷଣିକ ସଂସାରେ ସତ୍ୟ ଏକା ସାଇ
ତାଙ୍କ ପରି ବନ୍ଧୁଟିଏ ଜଗତରେ ନାହିଁ
ଭାବର ଠାକୁର ତୁମେ ହେ ଭାବଗ୍ରାହୀ
ଅନାଥର ନାଥ ତୁମେ ହେ ସାଇ ।।

ଭକ୍ତ ବନ୍ଧୁ

ଶ୍ରୀମତୀ ସସ୍ମିତା ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ,
ବରମୁଣ୍ଡା, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ତୁମେ ବନ୍ଧୁ ତୁମେ ସଖା ସହୋଦର,
ତୁମ ବିନା ଅନ୍ୟ ଗତି
ନାହିଁ ତ ମୋହର ।୧

କ୍ଷଣିକ ଜୀବନ ଏହି, ଆଜି ଅଛି କାଲି ନାହିଁ,
ଅଳିକ ସୁଖ ସପନ, ଏଥିକୁ
ପରତେ ଯାଅ ନାହିଁ ।୨

ସଂସାର ଜଞ୍ଜାଳ କବଳିତ କରେ
ଆତ୍ମସତ୍ତା ଭୁଲେ ମନ,
ମୋର ମୋର କହି ଯାହାକୁ କୋଳାଏ
ସିଏ ଦୁଃଖର କାରଣ ।୩

ତୁମେ ସତ୍ୟ ତୁମେ ଶିବ ଓ ସୁନ୍ଦର
ତୁମେ ମୋର ଆତ୍ମଶକ୍ତି,
ଆଶା ବାଡ଼ି ମୋର ନିରାଶା ପଥରେ
ତୁମେ ମୋର ଗତି ମୁକ୍ତି ।୪

ଅମା ଅନ୍ଧକାରେ ତୁମେ ଅନୁର୍ଜ୍ୟୋତି
ବିପଦର ବନ୍ଧୁ ମୋର,
ହଟଇ ତମିଶ୍ରା ତୁମ ସାନ୍ନିଧ୍ୟ ରେ
ଯେହ୍ନେ ଆଗମନ ଦିବାକର ।୫

ଛାଇ ପରି ସାଥେ ରହିଅଛ ପ୍ରଭୁ
ଏ ଜୀବନେ ତୁମେ ଇନ୍ଦ୍ର,
ଭକ୍ତର ବିଶ୍ୱାସ ଭକ୍ତର ନିଃଶ୍ୱାସ
ଭକ୍ତର ପ୍ରାଣବନ୍ଧୁ ।୬

ଭୁଲନା କେବେ ଇଶ୍ଵରଙ୍କୁ ରଖନା ଆସ୍ଥା ଦୁନିଆକୁ

ଶ୍ରୀ ସଞ୍ଜୟ କୁମାର ଦାସ

ରାଜ୍ୟ ଯୁବ ପରିଷଦ ସଦସ୍ୟ, ଭଦ୍ରକ -୨

ଜନ୍ମ ଓ ମୃତ୍ୟୁର ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ସମୟକୁ ଆମେ ଜୀବନ ବୋଲି କହୁ। ଏଥିପାଇଁ ଆମକୁ ଜୀବ କୁହାଯାଏ କାରଣ ଆମକୁ ଏ ଦୁନିଆରୁ ଦିନେ ନା ଦିନେ ଯିବାକୁ ହେବ। ଜନ୍ମ ଅଛି ମାନେ ମୃତ୍ୟୁ ଅଛି। "ଜାତସ୍ୟ ହିଁ ଧ୍ରୁବ ମୃତ୍ୟୁ"। ଆଗ ପଛ ହୋଇ ଆମକୁ ସବୁ ଏହି ରଙ୍ଗୀନ୍ ଦୁନିଆ ଛାଡି ଯିବାକୁ ହେବ। ଆମେ ସମସ୍ତେ ଏଠି କୁଣିଆ। କେହି ବନ୍ଧୁ ଘରେ କଣ ସବୁଦିନ ରହେ କି ? ନାଁ। ଯଦି ବାହୁଡ଼ା ଯାତ୍ରା ଅବଶ୍ୟାସାବି ତେବେ ଏ ଦୁନିଆ ଉପରେ ଏତେ ଗଭୀର ଆସ୍ଥାର ଅର୍ଥ କଣ ?

କେତେ ସୁନ୍ଦର ଏହି ପଂକ୍ତିଟି:

ରହିନାହିଁ କେହି ରହିବେ ନାହିଁଟି ଭବରଙ୍ଗ ଭୂମି ତଳେ
ସର୍ବେ ନିଜ ନିଜ ଅଭିନୟ ସାରି ବାହୁଡ଼ିବେ କାଳ ବଳେ ।

ନାଁ ଆଗରୁ କିଏ ରହିଛି, ନାଁ ଆମକୁ ଏଠି ସବୁଦିନ ରହିବାକୁ ଅଛି। ଜନ୍ମର ଏନ୍ତୁଡ଼ି ନିଆଁ ଆଉ ଅନ୍ତିମ ବେଳାର ଭୁଇଁ ନିଆଁ ଏହି ଦୁଇଟି ନିଆଁର ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ସମୟ ତ ଦୁନିଆ। ଏହି ଦୁନିଆକୁ ଯେ ଥରେ ଆସିଛି ସେ ଯାଇଛି।

ଭାଗବତ କହେ :-

"ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ମଣ୍ଡଳେ ଦେହ ବହି
ଦେବତା ହେଲେବି ମରଇ"

ଯଦି ଏହି ସଂସାର ମିଛ, ଏ ଦୁନିଆ ମିଛ ତେବେ ସତ କଣ? ହଁ ଅଛି। ଗୋଟିଏ ସତ ଅଛି। ମିଛ ଦୁନିଆରେ ଗୋଟିଏ ସତ, ଜଗନ୍ନାଥ ସେ ମୋ ଜଗନ୍ନାଥ। ସେ ମୋ ସାଇ ଜଗନ୍ନାଥ। ସେ ହିଁ ଏକମାତ୍ର ସତ୍ୟ। ଆଉ ସବୁ ମିଥ୍ୟା। ସେଥି ପାଇଁ ବୋଧହୁଏ ଶବ ସଜ୍ଜାର କରିବାକୁ ଯିବା ସମୟରେ ଆମେ କହୁ "ରାମ ନାମ ସତ୍ୟ ହେ ହରି ନାମ ସତ୍ୟ ହେ " ଅର୍ଥାତ୍ ଔର ସବ ମିଥ୍ୟା ହେ। ମନବୋଧ ଚଉତିଷାର ସେହି ସୁନ୍ଦର ପଞ୍କ୍ତି ଗୁଡ଼ିକୁ ମନେ ପକାଇବା :-

କେତେ ଦିନକୁ ମନ ବାନ୍ଧିଛୁ ଆଶୁ
କି ଘେନି ଯିବୁ ତୋର ଛୁଟିଲେ ଘଟ ।
ଗଲେଣି ତୋ ସଙ୍ଗୁ କେତେ ଯେ ଜନ
ଗଣ୍ଡିରେ ବନ୍ଧିନେଲେ କେ କେତେ ଧନ ।

ସବୁ ପଡ଼ି ସବୁ ଶୁଣି ଆମେ କିନ୍ତୁ ଭରସା କରୁ ସେହି ମିଛ ଦୁନିଆକୁ। ଯାହାଙ୍କ ସର୍ଜନା ଏହି ସୃଷ୍ଟି, ଯାହାଙ୍କର ବଳିଷ୍ଠ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାରେ ଆମେ ଜଣେ ଜଣେ ଅଭିନେତା ମାତ୍ର। ସେହି ବିଶିଷ୍ଟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଜଗତକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଆମେ ଭରସା କରୁ ଏହି ଅଳିକ କ୍ଷଣଭଙ୍ଗୁର ଦୁନିଆକୁ। ରାଜପୁତ୍ର ଗୌତମ ଥରେ ମାତ୍ର ଜଣେ ବୃଦ୍ଧ, ଜଣେ ରୋଗୀ ଓ ଗୋଟିଏ ଶବ ଦେଖି ବୁଝିଗଲେ ଏ ଦୁନିଆମାନେ କଣ ? ଆଉ ରାଜପ୍ରସାଦ , ସୁନ୍ଦରୀ ସ୍ତ୍ରୀ ସମସ୍ତ ଭୋଗ ବିଳାସ ସୁଖ ସ୍ବାଛନ୍ଦ୍ୟକୁ ପଛରେ ପକାଇ ଗୌତମରୁ ପାଲଟି ଗଲେ ଗୌତମ ବୃଦ୍ଧ। ଆମେ କେତେ ଯେ ବୃଦ୍ଧ, କେତେ ଯେ ରୋଗୀ, ଆଉ କେତେ ଯେ ଶବ ଦେଖିଲେଣି ଆମ ଜୀବନରେ। ତଥାପି ଈଶ୍ବରଙ୍କୁ ଭୁଲି ସଂସାରକୁ ଜାବୁଡ଼ି ଧରିଛୁ। ଆମେ ସଂସାରକୁ ଯେତେ ଜାବୁଡ଼ି ଧରିବା ସଂସାର ଆମକୁ ସେତିକି ଜାବୁଡ଼ି ଧରିବ। ଠିକ୍ ମାୟା କମ୍ବଳ ରୂପି ଭାଲୁ ପରି। ଆମେ ଥରେ ସେ ଗଭୀର ସ୍ରୋତରେ ଭାସିଯାଉଥିବା ଭାଲୁକୁ କମ୍ବଳ ମନେକରି ଧରିପକାଇଲେ କଥା ସରିଲା। ତାପରେ ସେ ଭାଲୁଟି ଆମକୁ ଏତେ ଜୋରରେ ଜାବୁଡ଼ି ଧରେ ଯେ ସେଥିରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବା ବଡ଼ କଷ୍ଟକର ବ୍ୟାପାର ହୋଇପଡ଼େ। ପିଲା ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପାର୍କ ମାନଙ୍କରେ See Saw ଖେଳ ପରି। ସଂସାର ଆଉ ଈଶ୍ବର ଗୋଟିଏ ପଟାର ଦୁଇଟି ପାର୍ଶ୍ବ ପରି। ଆମେ ଯେଉଁ ପଟଟିକୁ ଚାପ ଦେବା ଅପର ପାର୍ଶ୍ବଟି ଉପରକୁ ଉଠିଯିବ। ଈଶ୍ବରଙ୍କ ପଟକୁ ଚାପ ଦେଲେ ସଂସାର ଆମଠାରୁ ଦୂରକୁ ଉଠିଯିବ ଆଉ ଯଦି ସଂସାର ପଟ ପଟାକୁ ଚାପ ଦେବା ଈଶ୍ବରଙ୍କ ପଟ ପଟାଟି ଆମଠାରୁ ଅନେକ ଦୂରକୁ ଉଠିଯିବେ।

ଭଗବାନ ବାବାଙ୍କ ଭାଷାରେ:

- A- always
- B- be
- C- careful
- D- don't
- E -ever
- F- forget
- G- God

ଦୁନିଆରେ ଯେତେ ଦୁଃଖ ଯେତେ କଷ୍ଟ ଆସୁନା କାହିଁକି, ଯେତେ ବିପରୀତ ପରିସ୍ଥିତି ଆସୁନା କାହିଁକି କଦାପି ଈଶ୍ବରଙ୍କୁ ଭୁଲ ନାହିଁ। ସ୍ବାମୀ କହିଲା ପରି ତାହାଣ ପାର୍ଶ୍ବରେ ଥିବା ଶୂନ ଗୁଡ଼ିକର ସେତେବେଳେ ମୂଲ୍ୟ ରହେ ଯେତେବେଳେ ସେହି ଶୂନ ଗୁଡ଼ିକର ବାମରେ ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟା ଥାଏ। ଯଦି ବାମ ପାଖରେ ସଂଖ୍ୟା ୯ ନାହିଁ ତେବେ ତାହାଣ ପଟରେ ଯେତୋଟି ଶୂନ ରହୁନା କାହିଁକି ସେ ଶୂନ ଗୁଡ଼ିକର କିଛି ମୂଲ୍ୟ ନାହିଁ। ସେତେବେଳେ ସଂସାର ହସି ଉଠେ ଯେତେବେଳେ ସେହି ସଂସାରର ମୁଣ୍ଡିଆଳ ଈଶ୍ବର ହୋଇଥାନ୍ତି। ଜନ୍ମ ଠାରୁ ମୃତ୍ୟୁଯାଏ ମଣିଷ ପାଗଳ ପ୍ରାୟ ଘୁରିବୁଲେ -

ଟଙ୍କା, ଘରଦ୍ୱାର, ଚାକିରୀ, ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଓ ସଂସାର ପଛରେ। ଆଉ ପାସୋରି ପକାଏ ଲଗ୍ନରଙ୍ଗ ଓ ଭରସା କରେ ସଂସାରକୁ। ଆହା.... କି ମୂର୍ଖାମୀ! ଯେତେବେଳେ ବୟସର ଅପରାହ୍ନରେ ସେ ପଦାର୍ପଣ କରେ ସେତେବେଳେ ସେ ଗାଇଉଠେ :-

"ନିଶ୍ଚୟ କର ହେ ମୋତେ ବିଶ୍ୱବିହାରୀ
ଖାଲି ଖାଲି ଆସିଥିଲି ଖାଲି ଯିବି ଫେରି
ଏତିକି ବୁଝିବା ମୋର ହେଉଗଲା ଡେରି।"

ସେତେବେଳକୁ ବହୁତ ଡେରି ହୋଇଯାଇଥିବ। ଦାନ୍ତ ପଡ଼ିଯାଇଥାଏ, ଚର୍ମ କୁଞ୍ଚା କୁଞ୍ଚା ହୋଇ ଯାଇଥିବ, ଆଖିକୁ ଭଲ ଦେଖାଯାଉନଥିବ। କର୍ମ କରିବାକୁ ନା ଶରୀରରେ ଥିବ ଶକ୍ତି ନା ଲଗ୍ନରଙ୍ଗ ଡାକିବାକୁ ମନରେ ଆସୁଥିବ ଭକ୍ତି। କଥାରେ ଅଛି ପରା :-

"ଯାହା ହୋଇ ନାହିଁ ବାଲ୍ୟକାଳେ
ତାହା କି ହୋଇବ ପାଟିଲା ବାଳେ ।"

ସମୟ ଘନେଇ ଆସିଲାଣି। ନାଟକର ଯବନିକା ପଡ଼ିବାକୁ ଆଉ କେତୋଟି ଦୃଶ୍ୟ ମାତ୍ର ବାକି। ଜୀବନର ଶେଷ ଘଣ୍ଟି ବାଜିବା ଆଗରୁ ସାଉଁଟି ନେବା କିଛି ଧର୍ମ। ଆଉ ସାଇତି ରଖିବା ତାକୁ ଆମ ଗଣ୍ଠି ଧନ କରି। କଥାରେ ନାହିଁ କି -

"ଧର୍ମ ଏକା ସିନା ମହତ ପଣିଆ
ଆଉସବୁ କଥା ଅଢେଇଦିନିଆ ।"

ଏହି ଅଢେଇଦିନିଆ ସଂସାର ପାଇଁ ଆମେ କେବେ ଲଗ୍ନରଙ୍ଗଠାରୁ ଦୂରେଇ ଯିବାନି। ଭଗବାନ ଆମକୁ କେବେ କହି ନାହାଁନ୍ତି ସଂସାର ଛାଡ଼ି କେଉଁ ଗିରି ଗୁହାରେ ଯାଇ ତପସ୍ୟା କରିବାକୁ। ଭଗବାନ କହନ୍ତି :-

"ପଦ୍ମ ପତ୍ରରେ ଜଳ ପରି ସଂସାରରେ ରହ"

ପଦ୍ମ ପତ୍ରଟି ସର୍ବଦା ଜଳରେ ପଡ଼ିକି ରହେ କିନ୍ତୁ ସେଥିରେ ଜଳ ଲାଗେନାହିଁ। ଠିକ ସେହିପରି ଆମକୁ ସଂସାରରେ ରହିବାର ଅଛି। ସେଥିପାଇଁ ଆଉ ବିଶେଷ ସମୟ ଆମ ହାତରେ ନାହିଁ।

"ମାଆ କହେ ପୁଅ ବଢୁଛି
ଯମ କହେ ପୁଅ ଛିଡୁଛି"

ଆମେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ମୃତ୍ୟୁ ଆଡ଼କୁ ଅଗ୍ରସର ହେଉଛୁ ।

ସେଥିପାଇଁ ବାବା କୁହନ୍ତି :-

"ଶୀଘ୍ର ଆରମ୍ଭ କର, ଧୂରେ ଚାଲ ଏବଂ ନିରାପଦରେ ପହଞ୍ଚ ।"

ନିରାପଦରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ହେଲେ ଯିଏ ଆମର ନିତ୍ୟ ନିରନ୍ତର ସଖା ତାଙ୍କୁ ଆମର ସାଥୀ କରିବାକୁ ହେବ । ଆମେ ଯଦି ବାମ ପଟରେ ସେହି ଇଶ୍ଵର ରୂପି ସଂଖ୍ୟାଟିକୁ ଧରିଥିବା ଆମ ପରି ଶୂନ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ କାହିଁ କେତେ ଗୁଣ ବଢ଼ିଯିବ । ଜୀବନ ନାଟକର ଶେଷ ଦୃଶ୍ୟ ପୂର୍ବରୁ ଆମେ ବୁଝିଯିବା,

"ଭୁଲନା କେବେ ଇଶ୍ଵରଙ୍କୁ ରଖନା ଆସ୍ଥା ଦୁନିଆକୁ ।"

ତସ୍ମାତ ଜାଗ୍ରତ ଜାଗ୍ରତ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରଦୀପ୍ତ ସୁନ୍ଦର

ରାଜ୍ୟ ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହକ,

(ବାଳବିକାଶ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଓ କର୍ମଶାଳା)

ତତ୍ତ୍ୱମସ୍ୟାଦିବାକ୍ୟେନ ସ୍ୱାମୀ ହି ପ୍ରତିପାଦିତଃ ।

ନେତି ନେତି ଶୃତିବୃନ୍ଦାଦ ଅନୃତଂ ପାଞ୍ଚଭୌତିକମ୍ ॥ (୧.୨୫, ଅଭ୍ୟୁତ ଗୀତା)

“ତତ୍ ତ୍ୱମ୍ ଅସି” ଭଳି ବାକ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଆମର ସ୍ୱାମୀ (ସ୍ୱ + ଆମ୍ବା) ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଛି। ଶୃତି (ଶାସ୍ତ୍ର) କହେ, ଏହା ନୁହେଁ, ଏହା ନୁହେଁ, ଯାହା ଅଛି ତାହା ଅସତ୍ୟ ଏବଂ ପାଞ୍ଚଟି ଉପାଦାନକୁ ନେଇ ଗଠିତ ॥

ଶ୍ରୀ ଆଦିଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟ ଯେତେବେଳେ ଶୃତି-ବାଦିତ “ନେତି ନେତି” ଦର୍ଶନକୁ ମାନବ ସମାଜ ସମ୍ମୁଖରେ ନିର୍ବାଣ ଷଟକମ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଲେ, ସେତେବେଳେ ବୋଧହୁଏ, ମଧ୍ୟଯୁଗୀୟ ମାନବ ସମାଜ ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ଅନୁଭବ କରିପାରିଲା କି ମନୁଷ୍ୟ ମନ, ବୁଦ୍ଧି, ଚିତ୍ତ, ଅହଂକାର ନୁହେଁ। ସେ ଜୀବନ-ସୁପ୍ତିରୁ ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ଉତ୍ତିଷ୍ଠ ମାନବ ପ୍ରଥମେ ଜାଗ୍ରତାବସ୍ଥାକୁ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିଲା। ଆଜି, ଭାଗବାନଙ୍କ ଅଶୀର୍ବାଦକ୍ରମେ, ଯେତେବେଳେ ଆମେ ଏହି “ଦିବ୍ୟ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ” ମାଧ୍ୟମରେ ଶ୍ରୀ ଆଦିଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟକୃତ ବୈରାଗ୍ୟ ଶ୍ଳୋକମାନ ଉପରେ ମାନସ-ମନ୍ଥନ କରୁଛେ, ସେତେବେଳେ ପ୍ରଥମେ ଏକ ସହଜ ପ୍ରଶ୍ନ ଆସିପାରେ। ତାହା ହେଉଛି, “ଉତ୍ତିଷ୍ଠତ” ଓ “ଜାଗ୍ରତ”, ଏହି ଦୁଇଟି ଅବସ୍ଥା ମଧ୍ୟରେ କ’ଣ କିଛି ପ୍ରଭେଦ ରହିଛି ନା ଏ ଦୁଇଟି କେବଳ ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ମାତ୍ର ?

ମନୁଷ୍ୟ ନାମ ଓ ଚର୍ମଧାରୀ “ଜୀବ” ର ଚାରିଗୋଟି ଅବସ୍ଥା ହେଉଛନ୍ତି; ସ୍ୱପ୍ନ, ସୁଷୁପ୍ତି, ଜାଗ୍ରତ ଓ ତୃର୍ଯ୍ୟା। ଏ ମଧ୍ୟରୁ; ସ୍ୱପ୍ନ ଓ ସୁଷୁପ୍ତି ଭଙ୍ଗ ହେବା ହେଉଛି “ଉତ୍ତିଷ୍ଠତ” ଅବସ୍ଥା, ଅର୍ଥାତ୍ ଚେଇଁ ଉଠିବା। ତତ୍ତ୍ୱଶାତ୍, କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବସ୍ତୁ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ନିବିଷ୍ଟ ହେବା କିମ୍ବା ଏହିପରି ଏକାଗ୍ରତା ପାଇଁ ସବୁ ପ୍ରକାରର ମାନସିକ ପ୍ରସ୍ତୁତି ହେଉଛି “ଜାଗ୍ରତ” ଅବସ୍ଥା। ଅବଶ୍ୟ କେଉଁ ବସ୍ତୁ ଉପରେ ଆମେ ଧ୍ୟାନ ନିବିଷ୍ଟ ହେଉଛେ, ତାହା ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷରେ ଭିନ୍ନ ହୋଇଥାଇପାରେ ଏବଂ ତଦନୁଯାୟୀ ଫଳ ମଧ୍ୟ ମିଳେ। ମାତ୍ର, ଥରେ ଉଠିସାରିଲା ପରେ, ସହଜରେ ନିଦ ଆସେ ନାହିଁ। ଏସବୁ ସତ୍ତ୍ୱେ ସଂସାରଚକ୍ର ମଧ୍ୟରେ, କ୍ଳାନ୍ତି, ଭ୍ରାନ୍ତି, ବିଭ୍ରାନ୍ତି ଆସିବା ସ୍ୱାଭାବିକ। ଏଠାରେ ସାହିତ୍ୟ ପାଠରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ “ଭ୍ରାନ୍ତି ଅଳଙ୍କାର” ବିଷୟରେ ମନେପଡ଼େ। ଯେପରି ଉପମେୟକୁ ଭ୍ରମ ବଶତଃ ଉପମାନ ମାନିନେଲେ, ଭ୍ରାନ୍ତି ଅଳଙ୍କାର ହୋଇଥାଏ – ଠିକ୍ ସେହିପରି “ମାୟା” ଆଲୋକ ଉପରେ କେବଳ ଆବରଣ ପରେ ଆବରଣ ଆଚ୍ଛାଦିତ କରି କରି ଚାଲିଥାଏ, ଯାହା ପ୍ରଭାବରେ ସେ ଅନୁଜ୍ୟୋତିର ଆତ୍ମାର ଜାଗ୍ରତ ଅବସ୍ଥା ନିମିଳିତ ହୁଏ।

ତେଣୁକରି କଥା ଉପନିଷଦର ଆହ୍ୱାନ;

ଉତ୍ତିଷ୍ଠତ ଜାଗ୍ରତ ପ୍ରାପ୍ୟ ବରାନ୍ନିବୋଧତ
ସୁରସ୍ୟ ଧାରା ନିଷିତା ଦୁରତୟ ପଥସୁକ୍ରବୟୋ ବଦନ୍ତି ।। ୧୪ ।।

ଉଠ, ଜାଗ୍ରତ ହୁଅ; ସେ ମହାନତା ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚି, ଜାଣିରଖ; ଏହା ଏକ ସୁରର ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଧାର ସମ ଏକ ପଥ - ଅଗମ୍ୟ ଅନତିକ୍ରମ୍ୟ ବୁଦ୍ଧିମାନମାନେ କୁହନ୍ତି, ସେହି ପଥଟିରେ ଚାଲିବା କଷ୍ଟକର । ହଁ, ନିଶ୍ଚିତ ଏହା ହେଇପାରେ କଷ୍ଟକର, କିନ୍ତୁ ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ, ତେଣୁକରି, ଥରେ ଉଠସାରିଲାପରେ, ତସ୍କାତ୍ ଜାଗ୍ରତ ଜାଗ୍ରତ ।

ଆମର ପିତାମାତା ଯେଉଁମାନେ କି ଆମର ଦୃଶ୍ୟମାନ ଭଗବାନ, ଆମର ଭାଇ ଓ ଭଉଣୀ, ବନ୍ଧୁପରିଜନ ଏବଂ ଆମେ ଜମା କରିଥିବା ଧନ, ଗର୍ବର ସହିତ ଆମେ ନିର୍ମାଣ କରିଥିବା ଘର, କିଛି ମଧ୍ୟ ଅନନ୍ତ ନୁହେଁ । ଏ ସମସ୍ତ କ୍ଷଣସ୍ଥାୟୀ ବସ୍ତୁ ଏ ସମସ୍ତର କୌଣସି ନା କୌଣସି ସମୟରେ ବିଲୟ ଘଟିବ ଏବଂ ଏ ସମସ୍ତଠାରୁ ଆହୁରି ଅଧିକ ସ୍ୱଳ୍ପସ୍ଥାୟୀ ଆମର ଶରୀର ଅତଏବ ଏ ଶରୀରର ମଧ୍ୟ ସଦୃଶଯୋଗ ଆବଶ୍ୟକ । ତେବେ ଶରୀରର ଉପଯୁକ୍ତ ଉପଯୋଗ କ'ଣ ହୋଇପାରେ ?

ପରୋପକାରୀୟ ଫଳନ୍ତି ବୃକ୍ଷାଃ, ପରୋପକାରୀୟ ବହନ୍ତି ନଦ୍ୟାଃ ।
ପରୋପକାରୀୟ ଦୁହନ୍ତି ଗାବଃ, ପରୋପକାରୀର୍ଥମ୍ ଇଦମ୍ ଶରୀରମ୍ ।।

ଏହା ଆମେ ଜାଣି ମଧ୍ୟ ଆମର ପ୍ରିୟ ସମ୍ପତ୍ତି ଅନ୍ୟ ସହିତ ଭାଗ କରିବାକୁ ସର୍ବଦା ଅନିଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରୁ ଏବଂ ଏହା ହେଉଛି ଏକ ପ୍ରକାରର “ମାୟା” । “ଅପରିଗ୍ରହ” (ଆବଶ୍ୟକତା ଠାରୁ ଅଧିକ ଜମାକରିବାର ପ୍ରବୃତ୍ତି) ବିନା ଜୀବନ ମୁକ୍ତି ଅସମ୍ଭବ । ତେଣୁକରି, ଯଜ୍ଞ ଅଗ୍ନିରେ ସମିଧା ଅର୍ପଣ କରିବା ପରି, ଜୀବନ ଯଜ୍ଞରେ ବିସର୍ଜନ ଅଭ୍ୟାସ କରିବା ଉଚିତ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଜୀବନରେ ହେଉଥିବା କ୍ଷତି ହେତୁରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେଉଥିବା ଦୁଃଖ ଓ ଶୋକର ପ୍ରଭାବ ସହ୍ୟ କରିହେବ । ତେଣୁ, ଭବିଷ୍ୟତର ଯନ୍ତ୍ରଣା ଦେବାକୁ ଆସୁଥିବା ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ମାନସିକ ସ୍ତରରେ ଆଗରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରୁହନ୍ତୁ । ଆମେ ସର୍ବଦା ସତର୍କ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଜାଗ୍ରତ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ, ମନେ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ କି କିଛି ମଧ୍ୟ ଅନନ୍ତ ନୁହେଁ । ସବୁକିଛି କ୍ଷଣସ୍ଥାୟୀ ଏବଂ ଆଗାମୀ ଭବିଷ୍ୟତ କାଳରେ ଏହି ଧନ, ଜୀବନ, ଯୌବନ ଆଦି କ୍ଷଣସ୍ଥାୟୀ ହୋଇକରି ହିଁ ରହିବ ।

ତେଣୁକରି କିଛି ମନୁଷ୍ୟ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି ଯେ ଯଦି ସବୁକିଛି କ୍ଷଣସ୍ଥାୟୀ ତେବେ, ଏସବୁକୁ ଉପଭୋଗ କରିନେବା ଉଚିତ ।

ଭାରତୀୟ ଇତିହାସରେ ଚାରବାକଙ୍କ ଭଳି ଦାର୍ଶନିକମାନେ ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ଅସ୍ଥିତ୍ୱ କୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରି, ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ତୃପ୍ତି ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଛନ୍ତି। କହିଛନ୍ତି,

ଯାବତ ଜୀବେତ ସୁଖମ୍ ଜୀବେତ୍, ରୁଣମ୍ କୃତ୍ୱା ଘୃତମ୍ ପିବେତ୍ ।

ଉସ୍ମାଭୂତସ୍ୟ ଦେହସ୍ୟ ପୁନରାଗମନ କୃତଃ ।।

ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଂଚିବେ, ସୁଖର ସହିତ ବଞ୍ଚନ୍ତୁ। ରଣ କରି ମଧ୍ୟ, ଘିଅ ଖାଇବା ବନ୍ଦ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ। ଉସ୍ମାହେଉଥିବା ଦେହର କେଉଁଠି ପୁନଃ ଆଗମନ କେଉଁଠି ହେଉଛି ଯେ ? ଏହି ଭଳି ବାକ୍ୟ ଓ ଦର୍ଶନ ମନୁଷ୍ୟକୁ ବସ୍ତୁମୁଖୀ କରେ। ମନେକରନ୍ତୁ ଉପରୋକ୍ତ ଦର୍ଶନରେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହୋଇ, ସମସ୍ତେ ବସ୍ତୁ ଜମାକରିବା ଓ ରଣ କରିବା ଶିଖିଗଲେ , ତେବେ ୨୦୦୭- ୨୦୦୮ ରେ ଆମେରିକାର ବ୍ୟାଙ୍କ ସଙ୍କଟ ଭଳି ଦେଶର ଅର୍ଥନୀତି ଭୁଷୁଡ଼ି ପଡ଼ିବ, ନୁହେଁ କି? ଖାଲି ସେତିକି ନୁହେଁ, ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜୀବନରେ ମଧ୍ୟ ପରିଣାମ ଭୟାବହ ହେବ। ତେଣୁକରି “କାମନାର ସୀମାଙ୍କନ” ଓ “ଅପରିଗ୍ରହ” ଉଭୟ ଆବଶ୍ୟକ। ବର୍ତ୍ତମାନର ସମାଜରେ ଜଣା ଅଜଣାରେ ଚାରବାକୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ଏବଂ କିଛିମାତ୍ରାରେ ଆମେ ସମସ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବସ୍ତୁ ସୁଖର ଲାଳସା ଓ ତତ୍ ଜନିତ ଅବିଦ୍ୟା ଯଥା; ମୋହ, ଅହଂକାର, କାମ, କ୍ରୋଧ, ଲୋଭ, ମାୟାର୍ଯ୍ୟ ବିଦ୍ୟମାନ। ଏହି ମାୟାର ଆମେ ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହେଉ ଓ ଅନୁର୍ଜ୍ୟୋତି ଉପରେ ଅଜ୍ଞାନର ଆବରଣ ପଡ଼ି ପଡ଼ି ଚାଲୁଥାଏ। ତେଣୁ କରି ଜାଗ୍ରତ, ଜାଗ୍ରତ, ସଦା ଜାଗ୍ରତ ରହିବା ଉଚିତ।

କାମ, କ୍ରୋଧ, ଲୋଭ ପରି ସମସ୍ତ ଅବଗୁଣ ଆମ ଶରୀରରେ ଲୁଚି ରହିଥିବା ଚୋର ସଦୃଶ। ସେମାନେ ଆମର ହୀରା, ମୋତି କିମ୍ବା ଅଳଙ୍କାର ଚୋରି କରନ୍ତି ତାହା ନୁହେଁ ବରଂ ଆମ ପ୍ରାଣଶକ୍ତି ଓ ଦିବ୍ୟତ୍ୱକୁ ଚୋରିକରନ୍ତି। ଆମ ଜୀବନର ଅନେକ ମୂଲ୍ୟବାନ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଓ ଶକ୍ତି, ଆମେ ଏହି ରିପୁ ମାନଙ୍କ ଜନିତ ମାନସିକ ଆହ୍ଲାଦ ପକ୍ଷରେ ଗୋଡାଇ ଗୋଡାଇ ସରିଯାଏ। ପରମଜ୍ଞାନ ଏକ ମନୁଷ୍ୟ ଜୀବନରେ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଧନ ହୋଇପାରେ, କାରଣ, ଏହି ଜ୍ଞାନ ଆମକୁ ଜୀବନମୁକ୍ତିର “ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ” ସ୍ଥିତିକୁ ନେଇପାରେ। ଲୋକାୟତ ଦାର୍ଶନିକମାନେ ମାନବ ଶରୀର ଦଗ୍ଧ ହେବାକୁ ତ ଦେଖିପାରିଲେ, ମାତ୍ର ଭାବି ବସିଲେ କି ଜୀବନମୁକ୍ତି ଜୀବନର ଅନ୍ତରେ ହିଁ ଥାଏ। ଜୀବନମୁକ୍ତି ଧରାପୃଷ୍ଠରେ ହିଁ ଏକ ଅବସ୍ଥା। ଭାରତୀୟ ଦର୍ଶନ “ଅର୍ଥ” ପୁରୁଷାର୍ଥର ଏକ ରୂପ ହେଉଛି ଧନ। ଧନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାମୟିକ ଖୁସି ନୁହେଁ ବରଂ ପରମାନନ୍ଦହେବା ଉଚିତ। ଷଡ଼ରିପୁମାନେ ଆମକୁ ଆମର ଦିବ୍ୟ “ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ” ସ୍ୱରୂପ ଧନରୁ ବଞ୍ଚିତ କରନ୍ତି। ମନୁଷ୍ୟ ଜନ୍ମ ମାତ୍ରେ ହିଁ ଦୁର୍ଲଭ ଏବଂ ଏହି ମନୁଷ୍ୟ ଜୀବନ ଆମେ, ଅନେକ ଜନ୍ମର ସଂସ୍କାର, ଶ୍ରମ, ଏବଂ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ସଂଗ୍ରହ କରିପାରିଛୁ ।

ଯେତେବେଳେ ଆମେ ଅଜ୍ଞତାର ଫଳସ୍ୱରୂପ, ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଆମେ ଏହିପରି ମନ୍ଦ ଗୁଣଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକାଶ କରୁ, ସେତେବେଳେ ଆମେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିନଥାଉ ଯେ କିପରି ଆମ ଜୀବନର ମୌଳିକ ମୂଲ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ବୋଧଶକ୍ତି ଧୀରେ ଧୀରେ କ୍ଷୟ ହୋଇଯାଉଛି।

ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଯାନବାହନର ମୌଳିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି, ସମୟ ବଞ୍ଚାଇ କାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ଥଳରେ ପହଞ୍ଚିବା - ମାତ୍ର, ଅବିଦ୍ୟା, ଲୋଭ ଓ କାମଗ୍ରସ୍ତ ହେଲେ, ଆମେ ଗୋଟିଲେ ବଡ଼ ଦାମିକା ଗାଡ଼ିର ଲାଳସାରେ ଏତେ ଲାଳାୟିତ ହେଉଛୁ କି, ଧନର ମାୟା ମରୀଚିକା ପଛରେ ଦଉଡ଼ି ଦଉଡ଼ି ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୃଗ ପରି ଧନ ତ ମିଳିଯାଏ, ମାତ୍ର ‘ରାମ’ ଦୂରେଇଯାଆନ୍ତି। ଆମର ଆଗ୍ରହ (ଇଚ୍ଛା), କିଛି ସମୟ ପରେ ଅତ୍ୟାଗ୍ରହ (ପ୍ରବଳ ଇଚ୍ଛା) ଦୁରାଗ୍ରହ (ଲୋଭ) ରେ ପରିଣତ ହୁଏ। ତେଣୁ ବିବେକ ଚକ୍ଷୁରେ ସ୍ୱ-ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ। ତେଣୁକରି, ଜାଗ୍ରତ, ଜାଗ୍ରତ, ସର୍ବଦା ଜାଗ୍ରତ ।

ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଆମକୁ ଆମର ସମସ୍ତ ଅହଂକାର, ଗର୍ବ, ପ୍ରତିଶୋଧ ପରାୟଣତା , ସମ୍ପତ୍ତି ଲାଳସା, ଅସାରତା, ସଂକୀର୍ଣ୍ଣତା, ଲୋଭ, ଅଭଦ୍ରତା, ସ୍ୱାର୍ଥପରତା ଏବଂ କର୍ମଫଳକୁ ନେଇ ଆଶାକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ଏକ ଆଦର୍ଶ ଜୀବନଯାପନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ। ଆମ ଜୀବନ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ ଏକ ବାର୍ତ୍ତା ହେବା ଉଚିତ୍। ଆମର ଏକ ଏବଂ ଏକମାତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ୟ, ଆମର ପରୁଷାର୍ଥକୁ ବୁଝି ମାନବଜନ୍ମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟତା, ସେ ଦିବ୍ୟତ୍ୱ ହାସଲ କରିବା ହେବା ଉଚିତ୍। ଆମେ ଯେ କୌଣସି ସମୟରେ ବୈରାଗ୍ୟ ସହିତ ସଂଲଗ୍ନତା ଅଭ୍ୟାସ କରିବା ଉଚିତ୍। ଠିକ୍ ଯେପରି, ପଦ୍ମ ଜଳ ମଧ୍ୟରେ ରହେ, ଜଳ ଗ୍ରହଣ କରି ବଢେ, ମାତ୍ର ଜଳକୁ ଦେହରେ ଲାଗିବାକୁ ଦିଏନାହିଁ। ତେବେ ଏହା କିପରି କରିବା ସମ୍ଭବ ଓ ଏହା ପ୍ରକୃତରେ ସମ୍ଭବ କି ? କର୍ମ, ଜ୍ଞାନ, ଭକ୍ତି ମାର୍ଗକୁ ଭାରତୀୟ ଦର୍ଶନରେ “ଯୋଗ” ମାନ୍ୟତା ଦିଆଯାଇଛି ।

ବୁଦ୍ଧିଯୁକ୍ତୋ ଜହାତିହାରଭେ ସୁକୃତଦୁଷ୍ଟତେ ।
ତସ୍ମାଦଯୋଗାୟ ଯୁଜ୍ୟସ୍ୱ ଯୋଗଃ କର୍ମସୁ କୌଶଳମ୍ ॥ ୨.୫୦ ॥
- ଶ୍ରୀମଦଭଗବତ ଗୀତା -

ଜଣେ ଜ୍ଞାନୀ ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ଦୁନିଆରେ ଉଭୟ ସୁକୃତ (ପୁଣ୍ୟ) ଏବଂ ପାପ (ଦୁଷ୍ଟତ) ତ୍ୟାଗ କରନ୍ତି, ଅର୍ଥାତ୍ ସେ ଉଭୟଙ୍କ ଠାରୁ ମୁକ୍ତ ହୁଅନ୍ତି। ତେଣୁ ତୁମେ ସମାନତାର ଏହି ଯୋଗରେ ଜଡ଼ିତ ହୁଅ; ଏହି ସମାନତା ଯୋଗ ହେଉଛି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦକ୍ଷତା, ଅର୍ଥାତ୍ କର୍ମର ବନ୍ଧନରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବା ପାଇଁ ଉପାୟ। ଯୋଗଃ କର୍ମସୁ କୌଶଳମ୍ ର ଅର୍ଥ କ’ଣ? ଏହାର ଅର୍ଥ - କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦକ୍ଷତା କେବଳ ଯୋଗ ମାଧ୍ୟମରେ ହାସଲ ହୁଏ। ଅର୍ଥାତ ଏପରି ମାନସିକ ସ୍ଥିତିରେ କାମ କରିବା ଯେ ଜଣେ କର୍ମକୁ ଅତି ଭଲ ଭଙ୍ଗରେ କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଫଳାଫଳ ଉପରେ ଅଧିକାର ସାବ୍ୟସ୍ତ କରି ଚିନ୍ତା ନକରିବା।

ସ୍ବାମୀ ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କ ଗୁରୁ ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ପରମହଂସ ଏହି ବିଷୟ ଉପରେ ଏକ ସୁନ୍ଦର କଥା କହୁଥିଲେ - ଜଣେ ମହିଳା ଯିଏ ବହୁତ ଭଲ ଖାଦ୍ୟ ରାନ୍ଧନ୍ତି, ସେ ମଧ୍ୟ ଧାନରେ ବହୁତ ଅଗ୍ରଗତି କରିଥାଇପାରନ୍ତି। ଏହାର କାରଣ ହେଉଛି ଯଦି ଖାଦ୍ୟ ଏକାଗ୍ରତା ସହିତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନହୁଏ, ତେବେ ଖାଦ୍ୟ ଭଲ ଲାଗିବ ନାହିଁ। ଗୋଟିଏ ଦିନ କେହି ଲୁଣ ମିଶାଇବାକୁ ଭୁଲିଯାଇପାରନ୍ତି, ତେବେ ଦ୍ଵିତୀୟ ଦିନରେ ଦୁଇଥର ଲୁଣ ମିଶାଇଦେଇପାରନ୍ତି। ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତି ଯଦି କ୍ଷୀର ମଧ୍ୟ ପୁଟାନ୍ତି, ତେବେ ସପ୍ତାହରେ ୨-୩ ଥର କ୍ଷୀର ଉତୁରିଯାଇପାରେ ।

ଭଗବାନଙ୍କ ମତରେ ମନୁଷ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭକ୍ତି ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ। ଏକ ଭକ୍ତ, ପ୍ରଜ୍ଞାଦଙ୍କ ପରି ନିଷ୍ଠାମ ଭକ୍ତ ହୋଇପାରନ୍ତି ଅବା ଧ୍ରୁବଙ୍କ ପରି କାମାର୍ଥ ଭକ୍ତି (ପ୍ରତିବଦଳରେ ଆଶା) ରଖିପାରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଭକ୍ତିମାର୍ଗରେ ରହିବା ଉଚିତ୍। ଭକ୍ତି ଶ୍ରଦ୍ଧାର ପ୍ରତୀକ। ଶ୍ରଦ୍ଧାବାନ ଜ୍ଞାନୀ ହୁଏ ଓ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ସଂଯମରେ ତପ୍ତ ହୋଇଉଠେ। ଶ୍ରଦ୍ଧାବାନ କର୍ମୀ ହୁଏ ଓ କର୍ମତପ୍ତର ହେଲେମଧ୍ୟ କର୍ମଜନିତ ଫଳ ଭୋଗ କରେନାହିଁ। ଭକ୍ତି, ଜ୍ଞାନ, କର୍ମର ସମନ୍ୱୟ ହେଉଛି “ସେବା”। “ସେବା” ହିଁ ମୋ ଗୁରୁଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦତ୍ତ “ଯୋଗ” ଯାହାକି ତିନୋଟି ମାର୍ଗର ସମନ୍ୱୟ। ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାର୍ଗ ପାଇଁ ଯେପରି ବୈରାଗ୍ୟ ଏକ ଆବଶ୍ୟକତା। ସେବା ଜନିତ ଆନନ୍ଦ ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ସେହିପରି ବୈରାଗ୍ୟ ବିନା ଅସମ୍ଭବ। ଅତଏବ ପରିତ୍ରାଣ ପ୍ରାପ୍ତି କରି ଜୀବନ ମୁକ୍ତ ହେବା ସମ୍ଭବ, ଦୈନିକ ସଂସ୍କାର ମାଧ୍ୟମରେ। ଯଦି ଆମର ଏହି ଚେତନାରେ ଆମେ ଭାରତୀୟ ଦର୍ଶନଶାସ୍ତ୍ରର ଏକ ସାମାନ୍ୟତମ ମାତ୍ରା ମଧ୍ୟ ପ୍ରୟୋଗ କରୁ, ତେବେ

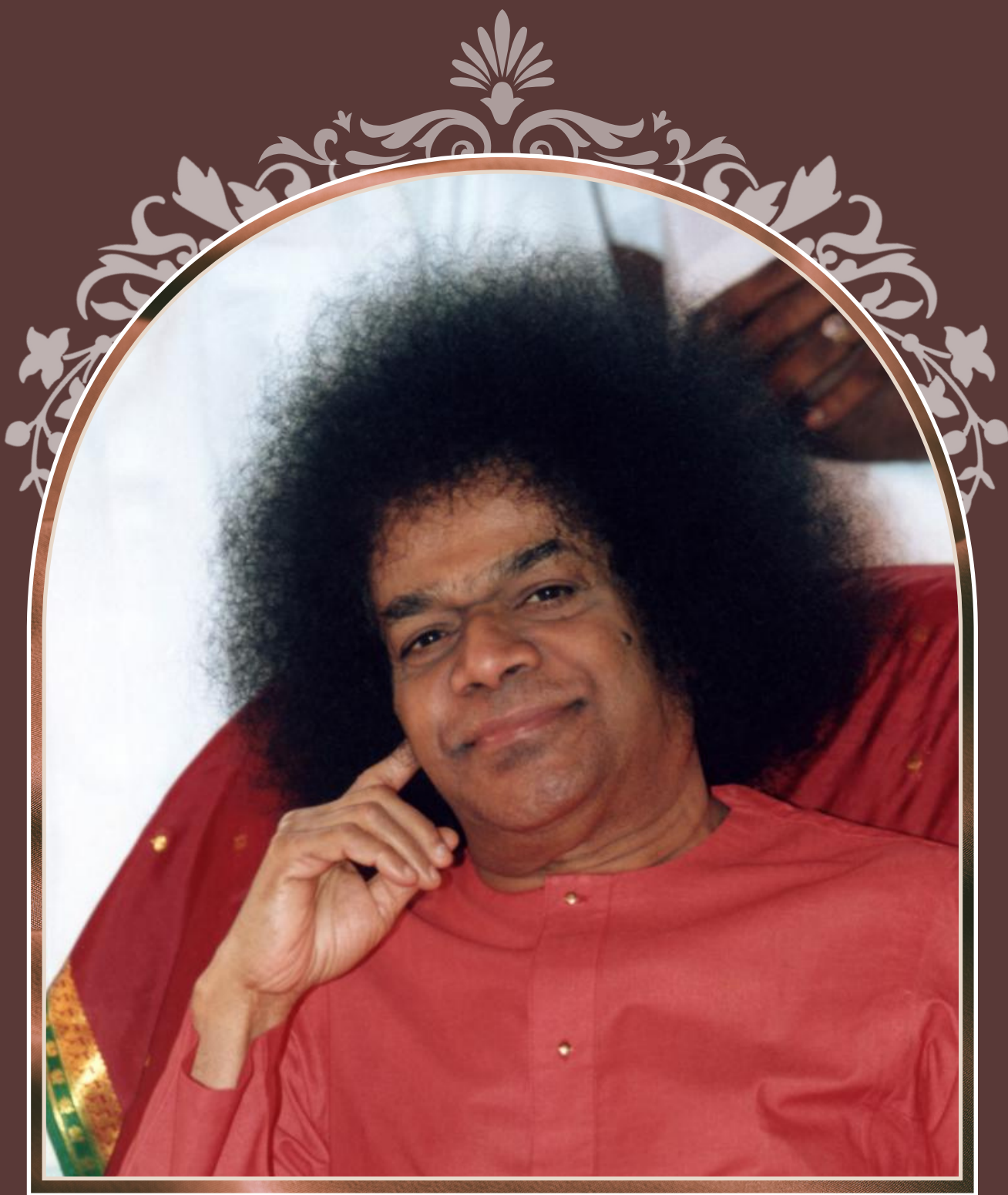
ଆମ ଜୀବନରେ ଯାହାସବୁ ଘଟୁଛି ସେ ବିଷୟରେ ଅଭିଯୋଗ କରିବାର ଭାବ ମଧ୍ୟ ଆସିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଜୀବନ ଆନନ୍ଦଦାୟକ ହେବ। ଜୀବନ ଏକ ପ୍ରାକୃତିକ ଅବସ୍ଥା ଯାହା କି ପ୍ରଶ୍ନାସ ଓ ନିଃଶ୍ୱାସ ଏ ଦୁଇଟି ମଧ୍ୟରେ ଚଳାୟମାନ - ଏକ ଘଣ୍ଟାର ପେଣ୍ଟୁଲମ୍ ପରି, ଏହା ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା ପରେ, ସେ ଦିବ୍ୟସ୍ପର୍ଶକୁ ଅନୁଭବ କରିବାର କ୍ଷମତା ମଧ୍ୟ ଆଉ ନଥୁବ। ମୃତ୍ୟୁର ଏହି ସତ୍ୟକୁ ଜାଣି ମଧ୍ୟ ଆମକୁ ବଞ୍ଚିବାକୁ ପଡିବ ଏବଂ ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାପରେ ଏକ ଯୋଗ୍ୟ ଜୀବନ ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ପଡିବ, ଜାଗ୍ରତ ହୋଇ ଓ ବୁଝିକରି କି ଏହି ଦୁନିଆରେ ସବୁକିଛି ଅନିଶ୍ଚିତ। ତେଣୁକରି, ଜାଗ୍ରତ, ଜାଗ୍ରତ, ସଦା ଏବ ଜାଗ୍ରତ ।

ଉଦ୍ଧରେଦାମ୍ଭାନାମ୍ଭାନମ୍ଭାନବସାଦୟେତ ।

ଆମ୍ଭେବହ୍ୟାମ୍ଭନୋ ବନ୍ଧୁରାମ୍ଭେବ ରିପୁରାମ୍ଭନ // ୬.୫//

- ଶ୍ରୀମଦଭାଗବତ ଗୀତା -

ଅର୍ଥାତ୍ ଆତ୍ମାର ଉଦ୍ଧାର କେବଳ ବିବେକଯୁକ୍ତ ଆତ୍ମା (ମନ) ଦ୍ଵାରା ସମ୍ଭବ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କାହାଦ୍ଵାରା ନୁହେଁ। ବିବେକଯୁକ୍ତ ଆତ୍ମା (ମନ) ହୋଇପାରେ ଆତ୍ମାର ବନ୍ଧୁ, ବିବେକହୀନ ଆତ୍ମା (ମନ) ହୋଇପାରେ ଆତ୍ମାର ଶତ୍ରୁ। ଆତ୍ମଉଦ୍ଧାରର ଏହି ଦାୟିତ୍ଵ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉପରେ ହିଁ ନ୍ୟସ୍ତ। ସଦଗୁରୁ ପଥପ୍ରଦର୍ଶକ ମାତ୍ର। ଆତ୍ମଶକ୍ତିରେ ବଳୀୟାନ ହୋଇ ସମସ୍ତେ “ବିବେକାନନ୍ଦ” କୁ ଉପଲବ୍ଧି କରନ୍ତୁ ଓ “ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ” ସ୍ଥିତିରେ ରୁହନ୍ତୁ। ସର୍ବେ ଭଦ୍ରାଣି ପଶ୍ୟନ୍ତୁ।

English Section

Tashmat Jagratha Jagratha

Sri P. Satya Deep

Bangalore

"Auto play feature plays your game for you when you don't touch the control buttons" read the instructions in the settings page.

At the end of a hard-fought league round and a series of victories where the level of difficulty increased from Easy - Hard to that of an Expert, I had been tiring myself, my fingers and wrist hurt because of the constant usage of the joystick. My stress levels had increased by the time I had reached the finals.

I had this overbearing desire to finish and win the championship. The reward was too tempting – "A coveted key to an exciting and interesting round" read the message on the home page. Despite my mind screaming for a much-needed break, I went ahead and clicked on the "Continue" button and started the Finals." I have two more lives - I could do this". Alas, within no time I was vanquished and left with just one final chance to try and win the championship.

I only ended up being more stressed, I had to find a way to boost my skills, plan a better strategy, spend time in training - I just had to do something that would win me the championship. My search led me to the settings page where I came across the "Auto play" feature and the above message clarifying what it meant.

My mind devised a cunning thought - "what if I used this feature - let the algorithm play against the algorithm at the challenging stages while I take control at the more interesting stages of the level suiting my strengths?" So powerful was the thought that it created a desire to try it out even if that meant that I would have to sacrifice my progress so far.

I settled down – prepared myself to not interfere and let the game take control - even if the situation worsened, I decided to trust the algorithm to know what needed to be done. I started the final level - held back my desire to play, waited for the perfect opportunity to strike. Right at the far end - the opportunity opened for me to strike and claim the winning prize.

My joy knew no bounds, I had cleared the stage, and not to mention - my fingers did not hurt anymore, nor was I as stressed as I was when I was trying to control every aspect of that game myself.

A few things to note here

1. Just as Barbarika's head saw the entire Mahabharata war playing out below him from a vantage point and just saw Krishna on both sides, so also, if we disassociate ourselves and see the entire situation playing out from a vantage point - we would see the big picture and achieve the desired result
2. The control buttons are the bondages - the triggers that elicit a behavioural response - the more we press on them, the more painful and difficult the experience is. Instead, if we play the game in Auto Mode - we will be detached and clear of the worldly bondage. The bondage could be related to our need to win, come on top, and satiate our inflated egos further.
3. Where is the fun in that? What is the use of playing the game then - stressing on multiple aspects of the game piles up discontent - instead, focusing on our strengths and aspects we wish to work on to make life more interesting? The game is played to know what those aspects are that we enjoy playing - last I heard that is why it is called a game - its ultimate purpose is to Enjoy.
4. Whether it was the pain in my hands, the desire to win, the disappointment of losing a chance, the fear of losing, the excitement of the plan or the result- the one common thing about each of these

feelings was their nature. They just came and went like the waves that rise and fall and the currents that come and go. But just as every wave that hits against the rocks, smoothens and shapes its edges, so also with every experience our lives evolve - the edges get smoothened and shaped nicely, and we become worthy for the next round.

Thus, the effortless way to play the game of life:

1. Disassociate yourself - see the situation playing out from a vantage point - Look at SAI in all.
2. Pay attention and be aware of the triggers that elicit an undesired state in your mind - Relax the pressure you put on the controls of your life's joystick – if you press the triggers too hard, they will cause more pain and suffering for you.
3. Enhance awareness of your strengths, and the things you enjoy doing. Do those more often, find ways in which you can have impact - do that often
4. Every experience brings with it waves of emotions that rise and fall and hit you hard - but each of those experiences shapes you as an individual and help you evolve- In the end when you are faced with the following options "Try Again" and "Quit" - choose the former and ignore the latter.

Tashmat Jagratha Jagratha !

God is our only True Friend in this Transient World

Sri Narayan Sahoo

University of Minho, Portugal

Swami, as devotees lovingly call Bhagawan Sri Sathya Sai Baba, in his innumerable discourses, has many times described the nature of this mortal world as “anityam asukham lokam”, meaning this world is transient and full of misery. Swami would interestingly say that as every shop and store has a billboard above it, similarly this is the billboard of this world. In all Yugas the avatars too left this world after fulfilling the purpose for which they had descended. In Treta Yuga, Hanuman was inconsolable when Lord Sri Rama took Jal Samadhi, and, on his part, even tried to reverse the direction of time. However, finally he had to accept the departure of his master and verily his life. Similarly, in the Dwapara Yuga, Arjun was feeling powerless and miserable after Sri Krishna left this world and in Kali Yuga, Ananda, the chief disciple of Lord Buddha also was in great agony and started weeping when Buddha declared about his plan for Mahanirvana. To say the least, when our beloved Swami left us all physically on April 24, 2011, devotees around the globe were in shock and tears and experienced similar pain as Hanuman, Arjun and Ananda after losing their masters.

Swami in his discourses always stressed how fragile and unpredictable this human life is and used to say that “body is like a water bubble” meaning the life force can leave our body any moment as the water bubble is perishable after it is formed and has a very short and unpredictable life. Swami had many times said “this body” (referring to Himself) would also have to leave one day, therefore “don’t follow the body, don’t follow the mind, follow the consciousness”. He would urge devotees to go within their own self to discover and experience the endless bliss.

Hence, realizing the impermanent nature of this world and fragility of human life, we all must try to live always as if we are living

our last day or last moment and must try to perfect all our actions, so that they can be offered at the lotus feet of our Lord.

Since the time we are born, our attachment towards the world keeps increasing and we are in the illusion as if everything that we see and perceive through our senses are real. As our faith in the world and attachment towards worldly relationships grows, we increasingly get detached from God and Godly consciousness and hence fall prey to worldly misery, pain and suffering. Swami in his discourses had always said that everything in this world was like passing clouds. He used to say, for example, before marriage who is husband and who is wife, before birth who is son and who is father? Therefore, all the worldly relationships we believe to be permanent are indeed transitory in nature. Bhagwan Shankara in his most popular hymns Bhaja Govindam also narrated the same as:

*kā te kāntā kaste putraḥ, saṁsāroḥamatīva vichitraḥ
kasya tvaṁ vā kuta āyātaḥ, tatvaṁ chintaya tadiha bhrātaḥ*

Shankara asked mankind to ponder over our worldly relationships and the source of our origin and the cycle of life and death. The same teachings were taught again by our beloved Swami, Bhagwan Sri Sathya Sai Baba during his avatarhood. We spend all our life without contemplating upon God's name and without getting connected to the supreme soul and we end our life with worry and anxiety. Hence this couplet, again from Bhaja Govindam, reminds us that we should try to find the purpose of our life and don't leave it to the end to contemplate and realize the objective of human birth.

*bāla stāvat krīḍāsaktaḥ, taruṇa stāvat taruṇīsaktaḥ
vṛddha stāvat-chintāmagnaḥ, parame brahmaṇi koapi na lagnaḥ*

Swami during one of his talks to Western devotees asked devotees to make friendship only with God. Swami said God was our only true friend and he would always be with us and protect us as the eye lid protects the eyes. Wherever we may be, wherever we may go, there is no place where Swami can't go. I have personally realized this, after coming

to a foreign country to live. At times, when I feel dejected and feel let down by others or going through a rough patch, I miss my family badly and desperately wish to have their presence near me, to console me and to take care of my situation. But, however strongly you may love your family or vice versa, they can't reach you everywhere and all the time. However, Swami who is beyond time and space, is truly omnipresent and can reach us at any place and any time if he wills it. Therefore, we must make our best effort to cement our friendship with Swami all the time. Swami during many of his discourses has said that worldly friends are near and dear to you as long as you have wealth and power with you. Once you lose your position, your friends would also distance themselves from you. Swami always used to say, he was not like that (worldly friends); rather he assured us that he would always be with us, within us, above us, below us, guarding us and guiding us. We may at times forget him but God never leaves our hand, he always helps us, guides us and guards us in our troubles and hardships. Hence, we call our beloved Swami as Aapadh Baandhava as he always rescues us from adversity and calamity in our life.

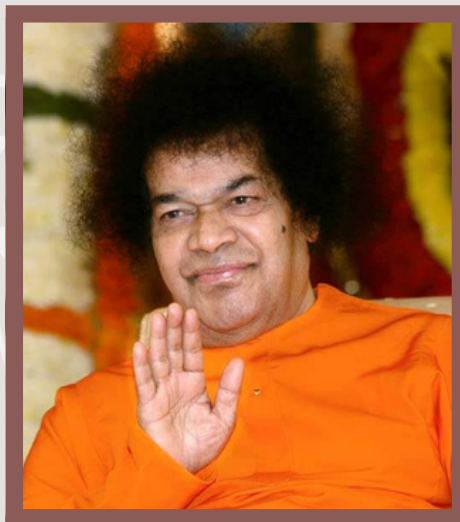
Our former and most respected and popular prime minister Atal Bihari Vajpayeeji was an ardent devotee of Swami. This is well known to many. Long before he was crowned as the prime minister of India, he took refuge in Swami and wanted to learn the dharma of politics from Swami. Throughout his life, Vajpayeeji as a loyal devotee, stayed close to Swami. After his retirement from active politics, he was going through deteriorating health condition and suffered from a stroke which led to impairment of his speech. He was living a life of solitude far from chaos and crowd at his residence in New Delhi. Swami who always loves his devotees and takes care of them even when no one cares, visited Vajpayeeji at his residence in 2010 during his visit to New Delhi. Swami even told Vajpayeeji that when he was in power, he was surrounded by ministers, officers and country heads. However, now when he was not in power, nobody was around, but Swami was with him!

This episode teaches us that it is only God who is our true friend and he always loves us and protects us when no one cares for us. It is Swami who will come to hold our hand and rescue us, and therefore we should always strive to make friendship with Swami, as he is our only true friend.

Swami always emphasized on giving first priority to God in one's life and secondly to the world and the self should be last in priority. He would often narrate the story of the Pandavas and the Kauravas. He would say since the Pandavas gave Krishna the first place in their life, He was always with them through thick and thin; He was with them in palace as well as in the forest. However, since the Kauravas gave first priority to themselves (ego), this world came next for them and God was their last priority, they suffered from adharma (unrighteous act) and faced torturous death in the end.

Therefore, all our efforts and actions should be for pleasing Swami and we must make every effort to make him our friend; only by his mercy and grace will we be able to sail over the ocean of life. In this transient world, he is the only constant source of love and bliss; the day he steps into our life all our suffering would cease to exist.

Thousand Mothers' Love...

Ms Sai Gayatri Sahoo
Nalconagar, Angul

Your love is more than a thousand mothers' love, was that really true?
The question lingered in my mind, and time just flew
Days passed by, me trying to cope with the flow
Lesser I knew that she never forgot, and I was going to get a blow
And here, it was, a special day I knew
Some life- changing events happened, leaving me feeling blue
When I look now, it was a small thing; but then, it mattered to me a lot
But a better plan was waiting to strengthen the knot.

And, again I heard, not even a blade of grass moves without her wish
And I thought of the ways for Justice
I blamed it on her, heartbroken I was
I really didn't know where lay the cause
As I decided, I detached myself from her
I stopped looking at her pictures, as they were a blur
A month passed by, merely I could know
I felt without her, I was able to grow.

Communication, contact, attachment- everything was lost
Still I had a wish that SHE should have fought
One night I was sleeping, SHE came in my dream
Called me directly to interview room, felt like honey on cream
Yet again got those flashbacks, and started ignoring her
Inside the interview room, that is what I prefer
My heart was broken, eyes were a-swell
Anger and envy burst into tears, ringing the bell.

Waking up like a kid, I was surprised
How could SHE come in my dream, when our relationship was bruised?
Then I realised, I was filled with anger for the whole month
Was my anger so pure, I was in her front?
And, if she perceives this anger to be so pure
That in the interview room SHE made me feel so dear
Her eyes, her speech, her heart, were all full of love
Now I realised, HER love is more than a thousand mothers' love!

Tere Aangan Mein Main Kab Aaon...

Sri Mrutyunjay Dash
Bhubaneswar

What a fortunate time it was! Having a healthy breakfast of veggie oats with my landlords (Parents, whose rent I can't repay in this lifetime though), that too on a Sunday morning. Soon I'm going to miss this experience, as the official announcement is sitting in my inbox and taunting me to return to my base location - Mumbai. Coming back to the breakfast table, we three of us continued to chitchat, reminisce about those good old days, those initial days of listening to bhajans by inserting cassettes and if we wanted to listen to one of those favourite pieces specifically, we had to press the 'rewind' or 'forward' button available on the tape recorder. Sometimes when those forward or reverse buttons got stuck, pen and pencil came to the rescue to manually turn those magnetic strips. One bhajan led to the other and the mind got stuck with this bhajan melodiously sung by Brother Ajnish.

Lyrics: Maa, Mere Sai, Tere Aangan Mein Main Kab Aaon (2)
Kabse Tarsa Yeh Mera Man, Paas Tere Kab Aaon (Maa Mere Sai...)
Yeh Zindagi Tere Liye Thi, Tere Liye Hi Rahegi (2)
Humaara Jeevan Tera Darshan, Bin Tere Kyaa Hoga
Maa Mere Sai.... Kabse Tarsa.... (High) (Maa Mere Sai...)

Bin Tere Yeh Zindagi, Sooni Sooni Laage (2)
Pal Bhi Nahin Beeta Hai, Din Ko Kya Bitayen
Dhadkan Yeh Kehti Toofanse Aankhen Nahin Dikhaati
Aaja Mere Sai Pyaare, Tujh Bin Raha Na Jaata (Maa Mere Sai...)

These eyes have been searching for 6E 799 on FIDS (flight information display system). At 7:15pm, Indigo 6E 799 took off from Mumbai Airport and landed at Bengaluru airport. I was accompanied by

another Sai brother and his experience helped us to get a room outside the Ashram beside Ram Lakshman gate.

The curtailed sleep helped me to witness the morning Abhishekam of Saiswara Lingam placed inside Mandir. After morning bhajans, I saw WhatsApp photos of Shiva statue shared by the Sai brother with whom I was sharing the room. These hints were enough for me to quickly join and participate in the morning puja at Swami's birthplace. Nonstop bhajans, Ekadasha Rudram near Krishna Statue, sleepy eyes looking out for hot tea or coffee inside South Indian Canteen, delicious hot prasada served on dried Sal leaves - enough to summarize that auspicious day dated 21 Feb 2020. It's been two years now, Tere Aangan Mein Main Kab Aaon.

As the tears naturally entered the scene, I was reminded of a similar incident when I got deprived of something very endearing. Yes, it is a decade- old story that occurred in 2010. Being an active seva dal volunteer of my Samiti (Cuttack Samiti), getting nominated for the Yajur Mandir seva cohort was a moment to cherish for any first timer of Prashanti seva. It was like scoring a maiden century on debut. Sooner or later, everyone including me realizes that the coin has two sides. Post 31st August 2010, I had to travel to Hyderabad and Chennai and my life became like that fish out of water during those initial months there. So was the pain for me during the last few months during this ongoing decade. But sometimes, we win the toss and we get a chance to choose. Lo and behold, I got a new year gift in the form of this message from one of my SSSIHL teachers - 'Btw advance reservation for a BA guest lecture for this batch in Feb end - March timeframe.' Now coming specifically to this line - 'Bin Tere Yeh Zindagi, Sooni Sooni Laage', it's not limited to those physical eyes lost in HIS Divine form or HIS darshan, it is very much applicable to those thoughts of HIM crisscrossing in our mind for

a few countable seconds of daily allotted limit of 86400, to those ears eager to hear HIS voice, HIS message and HIS glory shared in form of discourses /satsangs, to that pining heart ever looking for the opportunity to serve HIM through HIS humanity- the list can go on and on and on. That Lo and behold moment fructified yesterday at 1:30pm when I got the opportunity to connect with 28 students of 4th Semester MBA 2022 batch of my alma mater (SSSIHL) and share my learnings on the application of BA (Business Analysis) through a real-life case study. All these happened yesterday afternoon on 5th March 2022 and today, the very next day, I'm getting a chance to hear this bhajan (Maa, Mere Sai, Tere Aangan Mein Main Kab Aaon) at around 10am. What is HIS message? Here is my interpretation for my own spiritual growth. Don't get settled at this. Get over it. The next journey has already started, the journey to pine for that experience of HIS love which can be acquired only by loving and serving HIS creation. Let this cycle continue and I know YOU are always beside me to balance it out.

God is only our True Friend

Ms Subhashree Patra
Khandagiri, Bhubaneswar

Man is the Embodiment of Divine love. The whole world is the creation of God. All the living beings including animals, birds, insects are the creation of God.

We are so fortunate that we are all born as men and also born in the Golden Era when Sri Sathya Sai Baba is our mata, pita, guru, bandhu, sakha and everything. To get God as our friend, the important thing is to "Love All Serve All". When we can do this, then we can easily get our true Friend and the grace of God which is our true happiness.

God is Hero, while the whole world is Zero. So, we should make friends with that super hero. That is only the divine love which is selfless and pure. When we have such friends, we should be free from fear in any difficulty.

We know friends come and go, but a true friend (God) never leaves you alone.

Who is a friend? Today's friends move around as long as there is position, wealth, and health. In true sense those are not our friends. A friend who is pure, selfless, ego-less, is God alone. We will not suffer when we take God as our friend. Worldly friends may leave at times but the Lord is a friend who is "in you, above you, below you and all around you" and protects you at all times and under all circumstances. Hence God is the only true friend.

"Ekam sat viprah bahuda vadanti" Truth is only one but appears in many ways. "Ekam sat mitraa bahuda vadanti!" There is only one truth and only one friend i.e. God, who is the true friend. Worldly friends cannot be called true friends. Today's friends may become enemies tomorrow, but God will never become our enemy. God does not have enmity with anyone. God is our dearest friend.

Example: When a pond is full of water so many frogs will gather there but when the pond becomes dry not even a single frog is seen there. When a pot is dipped into water, there is water in the pot as well as outside the pot. Similarly, God is not only in you but also above you, below you and behind you, all around you.

Swami says: Friends take a vital role in our life. We should be friends with good people. Example: When an iron rod is kept on fire, it gets hot and the heat is everywhere; it is present in the rod as well as in the fire. In the same way, the same God is everywhere; the whole world is surrounded by Him. Man, starting from his birth, is making friendship with all but not with God. Friendship is not merely making friends, but also having to unite our words, thoughts and deeds.

If we surrender ourselves at the Lotus Feet of God, then no other thing is required, we can get everything. He is God, He is the protector, He shows us the right path, He is our best friend and is everything.

Who loves you? Your mother, father, wife, husband, or son – all of them love you, but there is some trace of selfishness and self-interest. God alone loves you with no self-interest. He does not expect anything in return for His friendship. He does not receive anything from anyone. He only gives and gives but never takes.

Friendship between Krishna and Sudama is the best example of true friendship. Only God can give us this type of friendship. Swami says once you call Him as your friend. He will be with you always. He will hold your hand and walk with you.

What is the use of this life if we don't have any relationship with God? Uniting with God is True friendship. If we surrender to him our journey will be too easy... In Bhaja Govindam Saint Sankaracharya says:

*"Punarapi jananam, punarapi Maranam, Punarapi Janani Jathare
Sayanam*

Samprapte Sannihita kale Nahi nahi rakshyati Dukrung Karane."

This is the birth and death cycle; the Grammar of Panini will not help you to escape from this cycle. Only true friends, i.e. God alone can help you escape from this cycle.

*"Asatoma SadGamaya; Tamaso Ma jyotirgamaya; Mrityor Maa
Amrutam Gamaya"*

Oh Lord! Please lead me to truth from ignorance, lead me to light from darkness and lead me to immortality from death.
Thus should we always pray to our eternal and true friend.

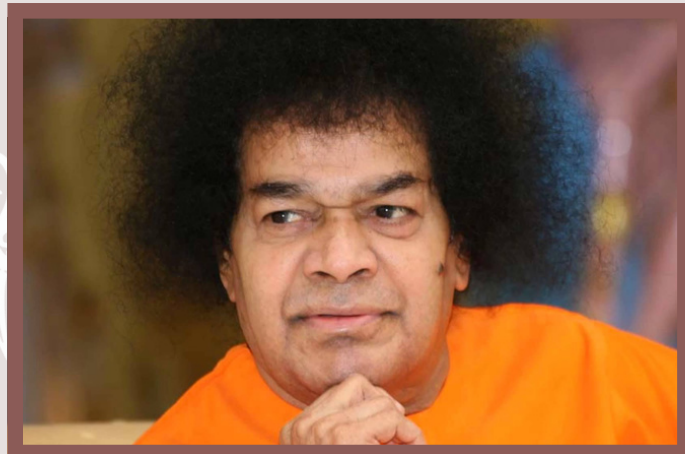

Reflections

Sri P. Rama Krishna
Mumbai

*Pondered I have often
My messiah does not speak
Yet in His silence
There is so much He says
About those drifts and sways
Of faith devoid of persistence
A voice inner that I don't heed
Yet hope do I not His return
Though absent is the pang that burn
The need and its earnest plead
Spent now are my nights and days
In this world of pretence
And so growing is this decadence
The feeling of oneness seldom stays
Pondered I have often
My messiah does not speak
Yet in his silence
There is so much he says*

He Prana Sakha Bhagwan

**Dr. Debasmita Subhadarsini Asha
Sundergarh**

Water, water everywhere and not a drop to drink! Likewise, life is becoming so uneasy amidst the chaos of frenemy. Eyes were becoming exasperated, observing the beauty of castor oil faces all around. Mind is getting suffocated with Pollyannaism. Soul is getting strangled with worldly desires. And I myself became strained, how to lead a life of value- life in such a baleful environment? That's why I decided to remain alone. I decided to enjoy the melancholy of Solitude.

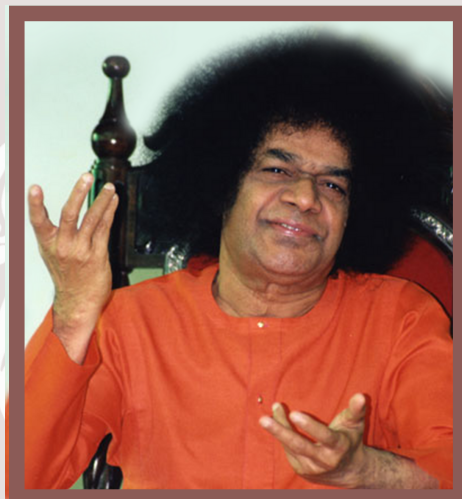
But after a few days, I realised that I was getting bored with the company of solitude. Literally my heart was desperate not to beat in the form of 'LubDub... Pause'; rather to beat in the rhythm of amigo. As a divine mother, she knows everything about her child and the reason behind all my pain and sorrows. How could a mother be so reticent after knowing the throbbing pain of her child? Then she descends down into the earthly sphere for the upliftment of humanity. I heard that echo in the dusk of recession: "Tell me all your secrets and let me keep them with me. Accept me as your best friend and be assured that I will always be there in clear skies or when dark stormy clouds come your way. I will not only hear you but always rescue you from all your faults. Do not let another to come between you and me, for no one's loyalty compares to mine. No one's hold can give you strength and no one can ever give you love like mine..."

Literally, my eyes were filled with tears listening to the depth of the divine master's voice. Then I took a step forward and put my hands in his hands. I can't even imagine how tender they were as a new born child's or like petals of a rose. This was just like a dream come true. And from that moment. I have never even thought of any other hands to hold on to, rather to hold those divine hands more tightly till the last breath of my life. This is how I felt the warmth of proximity with Swamy!

Then I got the courage to accept the reality of life. One day I will die; my loved ones will cry for a while and move on. Friends will post my picture with written heart touching messages and move on too. Someone will be pretending to tell me why they all really love me. My partner will cry when our memories come up and move on too. My Facebook and Instagram friends will miss me and my inbox will be full of unread messages and in a short time everyone will move on. The world will be shining without me because my life chapter will be closed forever. The companionship of father, mother, partner, friends and relatives is only up to the graveyard. But after that a new journey will begin in which God will be our only friend.

To lead a meaningful life, neither the journey nor the destination is important; rather the best ever company counts. I feel really blessed to be in the folds of my pranasakha! His healing touch has transformed my life completely. That Dibya Sparsh made my life even more blissful and colourful.

*"Tu nahin toh mein nahin
Mere bhagwan mein nahin
Tere charanon mein koti pranam
Mere jeewan hain tere hi naam..."*

A walk with my Orange Buddy

Sri P. Satish Kumar
Unit III, Bhubaneswar

Not so long back was I blessed with this serene dream,
where it was me wondering at His magnificent gleam!

I had never heard of this place before,
Wondered if this is what they call the Neverland
But the joy that spontaneously sublimed my concern -
was the fact that My Orange Buddy held my hand...

Merrily I trotted on those grains of sand, with Him by my side...
And innocently whispered as we both marched stride after stride.

"Swami.... Swami! Why don't you ever talk to me any time?
for all these summers that I have lived... Tell me what's my crime?"

"Aiyo bangaru!" He smiled " That is no way near the fact!
In fact, every time you seek Me, rest assured, I never retract"

"When you are hurt by even your own actions, for you I weep
through those raindrops from the clouds, as and when they sleep.

When I sense the joy around with that smile you bring,
I ask the little birds to tweet for you throughout the spring

Eagerly and Eternally, I wait for you to come to me,
so that without any further delay I can lift you in my arms...
But then you never even look at me, never even think of me...
but you rush to everyone else, I am left wondering - what's their charm?

Amidst the beauty of nature, I saved wisdom for you to learn...
those telling you what to give up and what you should really look to
earn.

Then We could merrily play in this vast playground of Life
Away from all worries of the world, without any din.

For every game that we play, for every race that We run
I shall crown Myself Victorious every single time when you win !!"

"Swami!" I cried...

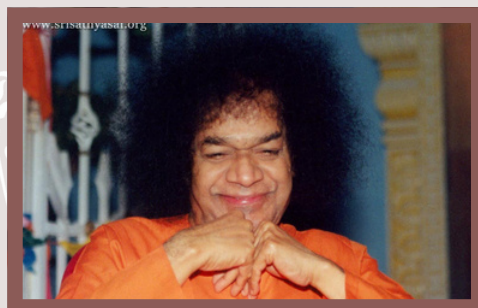
"My ignorance is crushed; the gates to you have opened"
You do it so easily - with your endless Love as a mighty Ram...
So what if my eyes can't see you by my side...
My heart has already seen
That You are as close to me, as I Myself am!

Today at thy Lotus feet I humbly fall...

Bless me Oh Dearest Lord for The Life that I should lead...
I promise it'll be only for you, breath by breath, deed by deed

Bless me so my Orange Buddy..."

Like a proud mother, one day even You shall exclaim with profound joy
And to say to all those deities serving you up there in heaven,
"See that kid there? That's My boy"

A Divine Rhythm !

Ms Sai Subhalaxmi Acharya
Jagatsinghpur

When we feel the moment of happiness and strength, there always seems to be pleasure in seeking inner peace. And that has to blossom through divinity. The purpose or the goal of the self is the journey of I to WE to HE.

Humble salutations at Bhagawan's Lotus feet, who paved my path to show the way to that inner divinity with HIS divine love and care. If we think for a second, where do our thoughts lead us? Do they endow us with a sense of gratitude– the gratitude for achieving whatever success we have and what that success is about? The success is getting intimations of Divinity. To find the divinity we need to strive towards it and perceive it in each of us and in all things. Life is actually meant for seeking the Divine. The purpose of our birth is to achieve divine consciousness. We have come on earth as a mere creature in order to rise above it and attain supreme and unalloyed bliss.

Oh man! I believe our only purpose of existence is to serve with a divine attitude, to purify the monkey mind and to attain bliss.
Believe to follow...

**Start the day with love
Fill the day with love
Live the day with love
End the day with Love
This is the best way to reach God.**

That's divinity! Have full trust in HIM. Rest in peace. All cares, worries, anxieties, tribulations and egoistic efforts will terminate now itself. Yes,

if we think for a moment practically, earthly desires do exist, but devotion and earthly desires cannot go together. They are like light and darkness. To achieve the divinity in the self, we need to touch the goodness around us. That's why Swami says: **Do Good, Be Good and See Good.**" What's that good? Good actions, good conduct and good thoughts which will lead to divinity.

To traverse the path of divinity, it is essential to follow the way of **Sravanam, Mananam and Nidhidhyasanam**. If we are true devotees, let us examine ourselves how long we have been listening to Swami's discourses? Years have gone by. To what extent have we done actual practices? What is the use of merely listening? Is it not all a waste? Hunger can be appeased only when the cooked food is eaten. In fact, only the devotee who practises what he has learnt is a true devotee.

It's a long journey to cover...The Aim of Life... is attainment of Divinity.

If we carry out the injunctions of the Divine, all will be well. We can reach the Divinity within if we will to follow HIS divine plans.

He alone is the Master. Follow the Master.

Seeking Bhagawan's immense blessings to guide us to receive HIS divine touch.

End of Education is Character.

Bhagawan Sri Sathya Sai Baba

Sri Sathya Sai Seva Organisations, Odisha

www.srisathyasaiodisha.org